

Provide a Model for Evaluating the Curriculum in the Field of Physical Education and Primary Health

ARTICLE INFO

Article Type
Research Article

Authors

Amin Sheikhi Aram ¹,
Faezeh Nateghi ^{2*},
Ezatullah Shah Mansouri ³

How to cite this article

Amin Sheikhi Aram, Faezeh Nateghi, Ezatullah Shah Mansouri, Provide a Model for Evaluating the Curriculum in the Field of Physical Education and Primary Health. *Journal of Islamic Life Style Centeredon Health*, 2020:4(4); 331-356

1. PhD Student, Department of Curriculum Planning, Arak Branch, Islamic Azad University, Arak, Iran.
2. Associate Professor, Department of Curriculum Planning, Arak Branch, Islamic Azad University, Arak, Iran (Corresponding Author).
3. Assistant Professor, Department of Physical Education and Sports Science, Arak Branch, Islamic Azad University, Arak, Iran.

* Correspondence:

Address:

Phone:

Email: nateghi@iau-arak.ac.ir

Article History

Received: 2020/07/10

Accepted: 2020/10/26

ePublished: 2021/03/15

ABSTRACT

Purpose: The present study aimed to provide a model for evaluating the curriculum in the field of physical education and primary health.

Materials and Methods: In this research, qualitative and quantitative methods have been used according to the needs. The executive process of this research consists of 4 stages, in the first stage it examines the current situation, then using the opinions of experts and specialists as well as international experiences, evaluation indicators were extracted, and in the third stage, using information obtained from the first and second stages. Also, with the approval of 10 professors, researchers and experts in the field of primary education in Lorestan province who were selected selectively and purposefully. 85 indicators identified and using the Delphi method of the final model in the form of 9 dimensions and 66 indicators included; 1) Objective element (including 17 indicators), 2) Content element (including 10 indicators), 3) Learning resources element (including 7 indicators), 4) Learning activities element (including 4 indicators), 5) Execution method element (including 7 indicators) Index, 6) element of evaluation method (including 7 indicators), 7) grouping element (including 7 indicators), 8) time element (including 4 indicators) and 9) space element (including 3 indicators) were approved.

Findings: In the fourth stage, the conceptual model obtained in the previous stage was validated using the opinions of 284 staff and teachers of physical education in Lorestan province, who validated it using a questionnaire and modified the results using the results. And provide the final action model.

Conclusion: The results showed that the elements of learning activities, purpose, implementation method, content, space, evaluation method, time, grouping, respectively, have the highest priority in the evaluation of the elementary course curriculum.

Keywords: evaluation, physical education, goal element, content element, learning resources, implementation method element, grouping, time and space element, space element.

ارائه مدلی برای ارزشیابی برنامه درسی حوزه تربیت

بدنی و سلامت دوره ابتدایی

کلید واژگان: ارزشیابی، تربیت بدنی، عنصر هدف، عنصر محتوا، منابع یادگیری، عنصر روش اجرا، گروه بندی، عنصر زمان و فضا، عنصر فضا.

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۴/۲۰

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۸/۰۵

* نویسنده مسئول: nateghi@iau-arak.ac.ir

مقدمه

ارزشیابی برنامه درسی عبارت است از فرایند بررسی ارزش و شایستگی برنامه درسی. بررسی و مطالعه ارزش و شایستگی هم شامل عناصر و جنبه‌های خاص برنامه درسی و هم کل برنامه درسی می‌شود. برنامه‌ریزی درسی، نیازمند بررسی و کنترل کیفیت می‌باشد. لذا ضروری است با بررسی تمام ابعاد و عناصر برنامه‌های درسی، اصلاحات لازم در برنامه درسی و یا اجزای آن صورت پذیرد (۱). اصولاً تهیه برنامه‌های درسی، فعالیتی انسانی است که دارای پیچیدگی و ظرافت خاصی است، بنابراین نمی‌تواند فارغ از بررسی کیفی و بهبود مستمر باشد. خلق برنامه‌های درسی با کیفیت از آرمان‌های هر نظام آموزشی است (۲) و بالا بودن کیفیت برنامه مستلزم ارزشیابی‌های مستمر از آن است. مسلماً هر قدر موضوع ارزشیابی از حساسیت و تاثیر بیشتری بر زندگی برخوردار باشد، باید دقیق‌تر و بر پایه‌ی اصول و معیارهای منطقی‌تر و تعریف‌شده‌تری انجام شود (۳). بنابراین برنامه‌ریزی درسی نیازمند بررسی و کنترل کیفیت می‌باشد. قبل از اقدام به تدوین هدفها، محتوا و روش‌ها، ابتدا باید نیازهای آموزشی را مورد بررسی قرار داد. بررسی نیازهای آموزشی و حتی بازبینی این فرایند در قلمرو ارزشیابی آموزشی می‌باشد. علاوه بر این هنگامی که نیازها مشخص گردید، باید هدف-ها، محتوا، روش‌ها و مکانیزم اجرایی برنامه را تعیین نمود. برنامه-ریزی درسی از ابتدا تا پایان در بستر ارزشیابی صورت می‌پذیرد. به همین دلیل باید برای ارزشیابی نقش محوری قائل شد (۴). این امر در مورد ارزشیابی از برنامه درسی تربیت بدنی دوره ابتدایی نیز صدق می‌کند چرا که حوزه یادگیری تربیت بدنی و سلامت یکی از بازده حوزه یادگیری برنامه درسی ملی است که به دنبال برقراری سلامتی کامل جسمی، روانی، عاطفی و ایجاد زمینه‌های لازم در جهت شناسایی روش‌های درست فعالیت‌های جسمانی، ارتقاء توانایی‌های بدنی، تبیین روش‌های تفریحی سالم و ترویج بهداشت و اصول سالم زیستن و پیشگیری از ایجاد بیماری، اختلال، معلولیت‌های جسمی و توانمندسازی افراد در تسلط بر رفتار خود و حفظ سلامت می‌باشد (۵). با توجه به اهمیت درس تربیت بدنی در نظام آموزشی و ضرورت پرداختن کودکان و نوجوانان به آن، هماهنگی و انسجام آن با سایر دروس برنامه آموزشی مدارس بیشتر شده است. رویکرد برای تدوین برنامه‌های تربیت بدنی در سال‌های اخیر برنامه‌های استراتژیک بوده و این موضوع سبب پیوند و نزدیکی این درس با سایر درس‌ها شده است. در نگرش راهبردی ابتدا چشم‌انداز این درس تدوین و بر اساس آن به مراحل بعدی توجه می‌شود (۶). با توجه به اهمیت درس تربیت بدنی در نظام آموزشی و ضرورت پرداختن

امین شیخی آرام^۱

دانشجوی دکتری، گروه برنامه ریزی درسی، واحد اراک، دانشگاه آزاد اسلامی، اراک، ایران.

فائزه ناطقی^{۲*}

دانشیار، گروه برنامه ریزی درسی، واحد اراک، دانشگاه آزاد اسلامی، اراک، ایران (نویسنده مسئول).

عزت اله شاه منصوری^۳

استادیار، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد اراک، دانشگاه آزاد اسلامی، اراک، ایران.

چکیده

هدف: پژوهش حاضر با هدف ارائه مدلی برای ارزشیابی برنامه درسی حوزه تربیت بدنی و سلامت دوره ابتدایی انجام شده است. مواد و روش‌ها: در این پژوهش متناسب با نیاز از روش‌های کیفی و کمی استفاده شده است. فرایند اجرایی این پژوهش شامل ۴ مرحله بوده که در مرحله اول به بررسی وضعیت موجود پرداخته سپس با استفاده از نظر کارشناسان و متخصصان و همچنین تجارب بین‌المللی شاخص‌های ارزشیابی استخراج شد و در مرحله سوم با استفاده از اطلاعات بدست آمده از مرحله اول و دوم و همچنین با تأیید نظر ۱۰ نفر از اساتید و پژوهشگران و صاحب‌نظران در حوزه تربیت بدنی دوره ابتدایی در استان لرستان که به صورت گزینشی و هدفمند انتخاب شدند. ۸۵ شاخص شناسایی و با استفاده از روش دلفی مدل نهایی در قالب ۹ بعد و ۶۶ شاخص شامل: (۱) عنصر هدف (شامل ۱۷ شاخص)، (۲) عنصر محتوا (شامل ۱۰ شاخص)، (۳) عنصر منابع یادگیری (شامل ۷ شاخص)، (۴) عنصر فعالیت‌های یادگیری (شامل ۴ شاخص)، (۵) عنصر روش اجرا (شامل ۷ شاخص)، (۶) عنصر روش ارزشیابی (شامل ۷ شاخص)، (۷) عنصر گروه بندی (شامل ۷ شاخص)، (۸) عنصر زمان (شامل ۴ شاخص) و (۹) عنصر فضا (شامل ۳ شاخص) می‌باشد تأیید شد.

یافته‌ها: در مرحله چهارم مدل مفهومی که در مرحله قبل بدست آمده است را با استفاده از نظرات ۲۸۴ نفر از کارکنان و معلمان تربیت بدنی آموزش و پرورش استان لرستان که با استفاده پرسشنامه، مورد اعتبار سنجی قرار داده و با استفاده از نتایج حاصله به اصلاح و ارائه مدل نهایی اقدام شده است.

نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد که عناصر فعالیت‌های یادگیری، هدف، روش اجرا، محتوا، فضا، روش ارزشیابی، زمان، گروه بندی به ترتیب بالاترین اولویت را در ارزشیابی برنامه درسی دوره ابتدایی دارد

حاکمی از آن است که انطباق میان برنامه درسی کسب‌شده با برنامه درسی قصد شده تربیت‌بدنی پایه پنجم ابتدایی در مؤلفه‌های اهداف شناختی، اهداف نگرشی و اهداف مهارتی انطباقی در حد ضعیف است و در برنامه درسی کسب‌شده با برنامه درسی اجراشده انطباق وجود دارد.

فاطمه ایگدری در پژوهشی به بررسی مطالعه ی تطبیقی وضعیت درس تربیت بدنی عمومی ۱۲ و آموزش عالی ایران با کشورهای آلمان، استرالیا و کانادا پرداخته است. یافته های تحقیق نشان داد که با استفاده از روش کتابخانه ای بین اهداف و محتوا، مدت زمان آموزشی، مکان درسی، وسایل ورزشی مورد استفاده و روش ارزشیابی درس تربیت بدنی آموزش عالی ایران با کشورهای آلمان، استرالیا و کانادا تفاوت معنی داری وجود دارد (۸).

لینچ^۲ معیارهای بین‌المللی برای تربیت‌بدنی و ورزش مدارس را منتشر کرده است در این مجموعه معیارهای کارایی و اثربخشی حرکات، دانش و کاربرد مفاهیم حرکات، افزایش آمادگی جسمانی و سلامت شیوه زندگی فعال جسمانی، رفتار فردی - اجتماعی و فرهنگی بحث شده است (۹).

در راهنمای برنامه درسی تربیت‌بدنی دوره ابتدایی آمریکا (۲۰۱۴) بر شیوه زندگی فعال به عنوان رویکرد اصلی تربیت‌بدنی دوره ابتدایی تأکید شده و اعتقاد بر این است که از طریق مشارکت جدی دانش-آموزان به میزان حداقل ۱۵۰ دقیقه در طول هفته اهداف تربیت‌بدنی حاصل خواهد شد. افزون بر رویکرد شیوه زندگی فعال در این برنامه بر رویکردهای حرکات بدنی و فردی، اجتماعی و فرهنگی نیز تأکید شده است.

هاردمن و مارشال^۳ در سال ۲۰۰۰ در مطالعه خود وضعیت تربیت بدنی را در مدارس کشورهای جهان با حمایت کمیته بین‌المللی المپیک بررسی نمودند. نتایج این پژوهش بر مبنای بررسی پیشینه و پرسشنامه از ۱۲۶ کشور و منطقه مستقل آموزش و پرورش در اجلاس جهانی طبق زنی در سال ۲۰۰۰ ارائه شد عناوین مورد بررسی در این پژوهش عبارتند از:

۱- ضروری بودن برنامه درسی تربیت بدنی ۲- زمان اختصاص داده شده ۳- وضعیت درس تربیت بدنی ۴- منابع مالی ۵- وسایل و تجهیزات ۶- نیروی انسانی ۷- معلم آموزش دیده ۸- عنوان درس تربیت بدنی.

مک‌کنزی و لاونسبری^۴ مدل استاندارد تربیت‌بدنی را برای مدارس دولتی طراحی نمود. برای تحقق معیارهای پنجگانه در دوره ابتدایی در هر پایه تحصیلی، معیارها در پنج قلمرو مفاهیم حرکات بدنی، مدیریت بدن^۵، حرکات جابجایی^۶، مهارت دستکاری کردن^۷، و مهارت‌های ریتمیک و منظم ذکر گردید (۱۰).

مواد و روش ها

کودکان و نوجوانان به آن، هماهنگی و انسجام آن با سایر دروس برنامه آموزشی مدارس بیشتر شده است. رویکرد برای تدوین برنامه‌های تربیت بدنی در سال‌های اخیر برنامه‌های استراتژیک^۱ بوده و این موضوع سبب پیوند و نزدیکی این درس با سایر درس‌ها شده است. در نگرش راهبردی ابتدا چشم‌انداز این درس تدوین و بر اساس آن به مراحل بعدی توجه می‌شود. تعلیم و تربیت از طریق حرکت و بازی چشم‌انداز روشنی برای درس تربیت بدنی مدارس ابتدایی است. تعیین رویکردهای اساسی همچون آمادگی جسمانی، حرکت و شیوه زندگی فعال و تعیین استانداردهای محتوا و یادگیری بر اساس آنها در دوره ابتدایی نگاه کامل و جامعی در این زمینه به شمار می‌آید. چنانچه در عناصر برنامه درسی جهت‌گیری‌ها به سوی یکی از منابع متمرکز گردد، می‌توان الگوهای مختلف برنامه درسی را شناسایی نمود. الگوهای تربیت بدنی توسعه‌ای، انسان‌گرایی، آمادگی جسمانی، آموزش حرکات بدنی، مطالعات حرکت‌شناسی، تعلیم و تربیت از طریق بازی، خودشناسی و آموزشی به معنای مراحل رشد از عمده‌ترین الگوهای طراحی برنامه درسی تربیت بدنی به شمار می‌آیند (۶). بنابراین با توجه به اینکه سلامتی، مهم‌ترین سرمایه زندگی هر انسان است؛ فعالیت‌های بدنی بخش مهمی از زندگی هر فرد را تشکیل می‌دهد و باید از طریق آموزش و نوسازی آموزشی، در طراحی و تدوین محتوای برنامه درسی توجه ویژه‌ای به اهمیت فعالیت‌های بدنی و داشتن تحرک بدنی در مدارس و برنامه ریزی برای سلامت نسل آینده کشور نمود و بصورت قسمتی از زندگی روزانه در آورد. همچنین از آنجایی که اکثر تحقیقات صورت گرفته در زمینه ی تربیت بدنی؛ به بررسی وضعیت فعالیت‌های بدنی در مدارس، توصیف وضعیت درس تربیت بدنی، جایگاه تربیت بدنی ویا دیدگاه‌های افراد پرداخته است و موضوع بررسی وضعیت موجود ارزشیابی برنامه درسی تربیت بدنی برنامه درسی دوره ابتدایی، و یا ارائه مدل مطلوب در این خصوص، کمتر در برنامه یا کتب درسی مورد کنکاش قرار گرفته است، علاوه برآن با توجه به اهمیتی که برای فعالیت های بدنی و مفاهیم مرتبط با آن عنوان گردید، لازم است محتوای موجود کتاب های درسی به عنوان مهم ترین عنصر آموزش، مورد بررسی و تحلیل قرار گیرند تا میزان توجه به هریک از مفاهیم مورد نظر مشخص شود. لذا با این رویکرد هدف از پژوهش حاضر، شناسایی وضعیت موجود ارزشیابی برنامه درسی تربیت بدنی و سلامت دوره ابتدایی، ارائه ی مدل مطلوب و اعتبارسنجی آن است.

باقری به بررسی انطباق برنامه درسی تربیت بدنی قصد شده، اجرا شده و کسب شده در پایه پنجم ابتدایی شهر بیرجند پرداخته است (۷). نتایج پژوهش نشان داد که میان برنامه درسی اجراشده و قصد شده تربیت‌بدنی پایه پنجم ابتدایی در مؤلفه‌های روش آموزش و ارزشیابی در سطح متوسط و در مؤلفه‌های اهداف شناختی، اهداف نگرشی و اهداف مهارتی در سطح ضعیف انطباق وجود دارد. نتایج

1 strategic planning

2 - Lynch

3 Hardman & Marshal

4McKenzie, & Lounsbery

5 body management
6 locomotor movement
7 -manipulative

بین المللی و در بخش دلفی مصاحبه با صاحب نظران در حوزه تربیت بدنی و دست اندرکاران و برنامه ریزان اجرایی حوزه برنامه ریزی درسی اداره کل آموزش و پرورش استان لرستان می باشد. همچنین اعتبار ابزار پژوهش با استفاده از روش اعتبار صوری و تأیید کارشناسان صورت گرفته است.

یافته ها

سوال اول پژوهش: عوامل (مولفه های) موجود در ارزشیابی برنامه درسی تربیت بدنی دوره ابتدایی کدامند؟
برای یافتن پاسخ این پرسش، ابتدا تعدادی عامل که ممکن بود بر ارزشیابی برنامه درسی تربیت بدنی دوره ابتدایی مؤثر باشند، از ادبیات استخراج گردید. در این بخش به روند بومی سازی مدل ارزشیابی برنامه درسی تربیت بدنی دوره ابتدایی با روش خبرگان دانشگاهی پرداخته شده است:

پژوهش حاضر از لحاظ ماهیت از نوع تحقیقات توصیفی-اکتشافی، و بر حسب هدف از نوع پژوهش های کاربردی می باشد. که با استفاده از روش دلفی (مصاحبه با خبرگان) داده های تحقیق گردآوری شده است. جامعه آماری پژوهش را تعداد ۱۰ نفر از اساتید و پژوهشگران و صاحب نظران در حوزه تربیت بدنی دوره ابتدایی در استان لرستان تشکیل دادند که به صورت گزینشی و هدفمند انتخاب شدند. با استفاده از روش دلفی، پس از انجام مصاحبه جهت حصول اطمینان از اعتبار داده ها و نتایج، سه اقدام اساسی صورت گرفت. در مرحله اول، پیاده سازی داده ها توسط دو پژوهشگر انجام گرفت و اختلاف های موجود در آن با بازنگری مجدد در مصاحبه ها رفع شد. در مرحله دوم جهت کسب اطمینان از اعتبار کدگذاری ها، مقولات تشکیل شده و نام گذاری شده توسط پژوهشگران مورد بازبینی قرار گرفت. در نهایت با اعمال برخی از نظرات افراد دخیل و رفع تناقضات، اجماع حاصل، و مقولات نهایی تشکیل و نامگذاری شد. ابزار جمع آوری داده ها در بخش اسنادی پژوهش فیش برداری از طریق مطالعه منابع علمی و تخصصی موجود، منابع و پژوهش های

جدول ۱: شناسایی عوامل (مولفه ها) موجود در ارزشیابی برنامه درسی تربیت بدنی ابتدایی بر اساس مطالعه مبانی نظری، پیشینه پژوهش و نظر

ردیف	مؤلفه و زیرمؤلفه
۱	افزایش آگاهی دانش آموزان درباره اهمیت ورزش در زندگی دانش آموزان
۲	تقویت روحیه مشارکت در ورزش های گروهی و تیمی
۳	افزایش آگاهی دانش آموزان در خصوص بازبهای های مختلف ورزشی
۴	تقویت روحیه الگوپذیری مثبت و پرهیز از رفتارهای ضد اجتماعی
۵	تقویت و پرورش مهارت های زندگی (فردی و اجتماعی)
۶	تقویت حس مسئولیت پذیری در دانش آموزان
۷	تقویت اعتماد به نفس و روحیه خودباوری دانش آموزان
۸	واگرایی در دانش آموزان نسبت به انحرافات اجتماعی
۹	تقویت روحیه مشارکت و کار گروهی در دانش آموزان
۱۰	تقویت روحیه تحرک نشاط و صمیمیت بین دانش آموزان
۱۱	تقویت قدرت انتخاب در دانش آموزان
۱۲	ایجاد علاقه دایمی به حرکت و بازی و افزایش این علاقه.
۱۳	آموزش توانایی های مربوط به شکل دهی به حرکات، آگاهی از بدن، درک مکان و ...
۱۴	رشد مهارت های اساسی مانند عکس العمل، جهت گیری مکانی، حرکات موزون و ...
۱۵	افزایش استقامت و قدرت و سرعت.
۱۶	افزایش علاقمندی و نگرش مثبت دانش آموزان نسبت به درس تربیت بدنی
۱۷	ایجاد تصویری مثبت از خود و تخمین واقعی توانایی های خود در دانش آموزان.
۱۸	شکل دهی صحیح به فعالیت های ورزشی در تمرین بازی و مسابقه.
۱۹	یادگیری بکارگیری رفتارهای بهداشتی و سلامت بخش.
۲۰	قادر ساختن دانش آموزان به شکل دهی فعال به فعالیت ورزشی در مدرسه و زندگی.
۲۱	ایجاد رفتار با ملاحظه در طبیعت، محیط زیست و هنگام انجام ورزش.
۲۲	مشخص و قابل آموزش بودن محتوا
۲۳	تهیه محتوا با توجه به قابلیت
۲۴	لذت بخش بودن و جذاب بودن برای دانش آموزان

تهیه محتوا با توجه به قابلیت، ملموس بودن برای دانش آموزان	۲۵	
تهیه محتوا با تأکید بر ارتقای مهارت زندگی	۲۶	
تهیه محتوا با توجه به شرایط غیر رسمی	۲۷	
تهیه محتوا با تأکید بر حل موضوعات اجتماعی، سیاسی و فردی	۲۸	
مشارکت دانش آموزان، معلمان و اولیا در تدوین محتوا	۲۹	
تهیه محتوا متناسب با نیازها و مقتضیات دانش آموزان شهری و روستایی	۳۰	
تهیه محتوا متناسب با اهداف و ماهیت فعالیت ها ورزشی	۳۱	
تهیه محتوا با تأکید بر موضوعات	۳۲	
فیلم و انیمیشن های آموزشی	۳۳	
بازی های رایانه ای آموزشی	۳۴	
چند رسانه های آموزشی	۳۵	
اینترنت	۳۶	منابع یادگیری
تلویزیون	۳۷	
نرم افزارهای آموزشی	۳۸	
ادبیات نوشتاری (کتاب، مجله و...)	۳۹	
تصویر و ترسیم و نمایشگاه های آموزشی - اسلاید های آموزشی	۴۰	
نمادهای آموزشی مثل تابلوهای راهنما	۴۱	
ماکت ها و کاردستی های آموزشی - رادیو	۴۲	
بازی و ایفای نقش توسط دانش آموزان مثل تئاتر	۴۳	
طرح سوال یا مساله (ایجاد یک مشغولیت ذهنی برای دانش آموز)	۴۴	عنصر فعالیت های یادگیری
استفاده از رایانه (تهیه نرم افزار، اسلاید و چندرسانه ای توسط دانش آموز)	۴۵	
تعریف تجربیات شخصی به صورت داستانی توسط دانش آموزان و گفت و گو درباره آن - ارایه ایده توسط معلم و دانش آموز	۴۶	
نمایشنامه نویسی، مقاله نویسی و تهیه مجله توسط دانش آموز	۴۷	
معرفی منابع از جانب معلم و جستجو، گردآوری و مطالعه به وسیله دانش آموز	۴۸	
تهیه روزنامه دیواری توسط دانش آموزان	۴۹	
اجرای فعالیت ها ورزشی به صورت گروهی و جلب مشارکت و مشورت دانش آموزان (روش مشارکتی)	۵۰	
اجرای فعالیت ها ورزشی از طریق برگزاری اردوهای آموزشی (روش گردش علمی)	۵۱	
اجرای فعالیت ها ورزشی از طریق عاملیت و فعال نمودن دانش آموزان (روش فعال)	۵۲	
اجرای فعالیت ها ورزشی به صورت عملی و کارگروهی .	۵۳	
اجرای فعالیت ها ورزشی با توجه به علائق، نظرات و توانایی های دانش آموزان	۵۴	عنصر روش اجرا
اجرای فعالیت ها ورزشی از طریق تکلیف دانش آموزان به طرح مسئله و ارایه راه حل (روش حل مسئله)	۵۵	
اجرای فعالیت ها ورزشی از طریق تکلیف دانش آموزان به انجام پژوهش (روش پروژه کلاسی)	۵۶	
تصمیم گیری در مورد شیوه های اجرایی با توجه به ماهیت فعالیت های ورزشی	۵۷	
اجرای فعالیت های ورزشی به صورت مباحثه ای و طرح پرسش و پاسخ (روش سقراطی)	۵۸	
اجرا به صورت داوطلبانه و اختیاری بودن شرکت در فعالیت های ورزشی	۵۹	
اجرای فعالیت های ورزشی به صورت آزمون و خطا توسط دانش آموزان	۶۰	
اجرای فعالیت های ورزشی با تأکید به تدریس معلم و شنونده بودن دانش آموز (روش سخنرانی)	۶۱	
ارزشیابی فعالیت ها به صورت آمیخته (کمی و توصیفی)	۶۲	عنصر روش ارزشیابی
ارزشیابی فعالی آنها به صورت منعطف و با توجه به ماهیت فعالیت ها	۶۳	
ارزشیابی فعالیت ها به صورت کیفی (ارزشیابی توصیفی)	۶۴	
ارزشیابی عملی و براساس مشاهده عملکرد دانش آموزان (ارزشیابی غیر مداد و کاغذ)	۶۵	
ارزشیابی نامحسوس و غیر مستقیم	۶۶	

ارزشیابی به صورت گروهی و بر اساس عملکرد دانش آموزان در گروه	۶۷	
توجه به نیازها و توانایی های دانش آموزان در ارزشیابی فعالیت ها	۶۸	
ارزشیابی از طریق ایجاد رقابت بین دانش آموزان	۶۹	
ارزشیابی فعالیت ها به صورت کمی	۷۰	
گروه بندی براساس علایق، توانایی ها و نیازهای دانش آموزان	۷۱	عنصر گروه بندی
گروه بندی منعطف و تغییر ترکیب گروه ها در فعالیت های مختلف	۷۲	
گروه بندی توأمان براساس توجه به دانش آموزان، معلم و ماهیت فعالیت ها	۷۳	
گروه بندی براساس ماهیت فعالیتها(مثلا گروه بندی فعالیت های مشترک)	۷۴	
حضور ناهمگن دانش آموزان در هر گروه	۷۵	
گروه بندی براساس تشخیص متولیان مدرسه به ویژه معلمان	۷۶	
گروه بندی ثابت و عدم تغییر ترکیب گروه ها در هر نوع فعالیت	۷۷	
زمان بندی فعالیت ها به طور رسمی (مدرسه ای) و هم غیر رسمی (غیر مدرسه ای)	۷۸	
زمان بندی (رسمی، نیمه رسمی، غیر رسمی یا توأمان) با توجه به ماهیت و اولویت فعالیت ها	۷۹	عنصر زمان
استفاده از زمان های غیر رسمی خارج از مدرسه	۸۰	
قرار گرفتن فعالیت ها در زمان رسمی آموزش	۸۱	
استفاده از زمان های آزاد و غیر رسمی درون مدرسه (زمان های بین ساعات رسمی و مدرسه ای) - زمان بندی فعالیت ها در ایام تعطیلات و اوقات فراغت دانش آموزان	۸۲	
تصمیم گیری در مورد فضا و مکان برنامه ها به تناسب ماهیت فعالیت ها	۸۳	عنصر فضا
استفاده از مکان های خارج از مدرسه (اردوگاه ها، مکان های وابسته به تربیت بدنی و...)	۸۴	
استفاده توأمان از مدرسه و مکان های خارج از مدرسه - استفاده از فضای درونی مدرسه	۸۵	

به خبرگان برگزیده این پژوهش، که تعدادشان ۱۰ نفر بود، داده شد که علاوه بر اعلام نظر خود، ۲۷ مؤلفه دیگر نیز توسط خبرگان ارائه شد که در جدول ۲ نشان داده شده است.

دور نخست دلفی در این دور، پرسشنامه ای شامل ۳۰ گویه، که هر گویه به یک عامل اشاره داشت، طراحی گردید و به عنوان پرسشنامه دور نخست دلفی،

جدول ۲: دور اول دلفی

نام مؤلفه	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	تایید
تعداد پاسخی که برا بر با ۴ (زیاد) یا ۵ (خیلی زیاد) بودند	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	تایید
مؤلفه های عنصر هدف	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	
✓	۴	۴	۴	۴	۵	۳	۴	۵	۴	۴	✓
	۲	۴	۳	۵	۳	۲	۴	۳	۴	۴	
	۳	۳	۵	۵	۴	۳	۳	۵	۳	۳	
✓	۴	۴	۵	۴	۳	۵	۵	۳	۴	۴	✓
	۵	۳	-	۵	۴	۲	۴	۴	۳	۴	
	۶	۱	۳	۲	۲	۳	۲	۴	۲	۳	
✓	۷	۳	۴	۴	۳	۴	۵	۲	۵	۴	✓
✓	۸	۴	۵	۵	۵	۴	۴	۵	۴	۵	✓
✓	۹	۴	۴	۴	۴	۳	۴	۴	۴	۴	✓
✓	۱۰	۳	۴	۵	۴	۴	۳	۴	۴	۴	✓
	۱۱	۳	۴	۲	۳	۳	۱	۳	۴	۳	
	۱۲	۴	۴	۵	۵	۳	۱	۴	۳	۴	

✓	۸	۳	۳	۴	۴	۴	۵	۵	۴	۵	۴	۱۳
	۴	۳	۴	۳	۳	۳	۲	۴	۲	۵	۴	۱۴
	۳	۴	-	۳	۳	۳	۲	۳	۲	۴	۴	۱۵
✓	۷	۴	۳	۵	۴	۳	۵	۴	۳	۵	۴	۱۶
✓	۷	۴	۳	۵	۴	۳	۵	۴	۳	۵	۴	۱۷
	۲	۴	۳	۵	۳	۳	۲	۲	۳	۳	۳	۱۸
	۳	۳	۴	۲	۳	۳	۱	۴	۵	۳	۳	۱۹
	۲	۳	۳	۲	۳	۳	۱	۳	۳	۴	۴	۲۰
	۱	۲	۳	۲	۳	۳	۲	۳	۴	۲	۳	۲۱

مؤلفه های عنصر محتوا

✓	۸	۳	۳	۴	۴	۴	۵	۵	۴	۵	۴	۲۲
	۲	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۴	۳	۵	۳	۲۳
	۶	۳	۴	۱	۴	۳	۵	۵	۴	۳	۴	۲۴
✓	۹	۴	۴	۴	۴	۲	۴	۵	۵	۵	۴	۲۵
✓	۸	۴	۵	۲	۴	۴	۲	۴	۵	۴	۴	۲۶
	۵	۳	۴	۳	۴	۳	۲	۴	۴	۳	۴	۲۷
	۳	۲	۴	۱	۳	۳	۱	۳	۵	۳	۴	۲۸
✓	۸	۴	۴	۴	۴	۴	۲	۴	۵	۵	۳	۲۹
✓	۷	۴	۴	۲	۴	۴	۴	۳	۴	۳	۴	۳۰
	۳	۲	۴	۱	۳	۳	۱	۳	۵	۳	۴	۳۱
	۶	۴	۳	۴	۴	۳	۱	۲	۴	۵	۴	۳۲

مؤلفه های عنصر منابع یادگیری

	۴	۳	۳	۳	۴	۳	۱	۳	۴	۴	۴	۳۳
	۴	۳	۳	۱	۴	۲	۲	۳	۵	۴	۵	۳۴
✓	۸	۳	۳	۴	۴	۴	۵	۵	۴	۵	۴	۳۵
✓	۸	۳	۴	۴	۵	۳	۴	۵	۴	۴	۴	۳۶
	۴	۲	۴	۳	۵	۳	۲	۴	۳	۴	۲	۳۷
✓	۷	۴	۳	۵	۴	۳	۵	۵	۳	۴	۴	۳۸
	۳	۴	۳	۳	۴	۳	۳	۳	۳	۴	۲	۳۹
✓	۷	۳	۴	۴	۳	۴	۵	۲	۵	۴	۴	۴۰
	۲	۱	۳	۲	۲	۳	۲	۴	۲	۳	۴	۴۱
	۳	۳	۴	۲	۳	۴	۲	۲	۵	۳	۲	۴۲

مؤلفه های عنصر فعالیت های یادگیری

✓	۱۰	۴	۵	۵	۵	۴	۴	۵	۴	۵	۵	۴۳
✓	۹	۴	۴	۴	۴	۳	۴	۴	۴	۴	۵	۴۴
✓	۸	۳	۴	۵	۴	۴	۳	۴	۴	۴	۵	۴۵
	۲	۴	۳	۵	۳	۳	۳	۲	۳	۳	۳	۴۶
	۲	۴	۳	۵	۳	۳	۲	۲	۳	۳	۳	۴۷
	۳	۳	۴	۲	۳	۳	۱	۴	۵	۳	۳	۴۸
	۲	۳	۳	۲	۳	۳	۱	۳	۳	۴	۴	۴۹

مؤلفه های عنصر روش اجرا

	۱	۲	۳	۲	۳	۳	۲	۳	۴	۲	۳	۵۰
	۴	۳	۴	۴	۳	۳	۳	۲	۵	۴	۳	۵۱
	۲	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۴	۳	۵	۳	۵۲

	۶	۳	۴	۱	۴	۳	۵	۵	۴	۳	۴	۵۳
✓	۹	۴	۴	۴	۴	۲	۴	۵	۵	۵	۴	۵۴
✓	۸	۴	۵	۲	۴	۴	۲	۴	۵	۴	۴	۵۵
	۶	۲	۴	۵	۵	۳	۱	۴	۳	۴	۴	۵۶
✓	۸	۳	۳	۴	۴	۴	۵	۵	۴	۵	۴	۵۷
	۴	۳	۴	۳	۳	۳	۲	۴	۲	۵	۴	۵۸
	۳	۴	-	۳	۳	۳	۲	۳	۲	۴	۴	۵۹
✓	۷	۴	۳	۵	۴	۳	۵	۴	۳	۵	۴	۶۰
	۲	۴	۳	۵	۳	۳	۳	۲	۳	۳	۳	۶۱
مؤلفه های عنصر روش ارزشیابی												
	۲	۴	۳	۵	۳	۳	۲	۲	۳	۳	۳	۶۲
	۳	۳	۴	۲	۳	۳	۱	۴	۵	۳	۳	۶۳
✓	۱۰	۴	۵	۵	۵	۴	۴	۵	۴	۵	۵	۶۴
✓	۹	۴	۴	۴	۴	۳	۴	۴	۴	۴	۵	۶۵
✓	۸	۳	۴	۵	۴	۴	۳	۴	۴	۴	۵	۶۶
	۱	۲	۳	۲	۳	۳	۲	۳	۴	۲	۳	۶۷
	۴	۳	۴	۴	۳	۳	۳	۲	۵	۴	۳	۶۸
✓	۸	۳	۳	۴	۴	۴	۵	۵	۴	۵	۴	۶۹
	۶	۳	۴	۱	۴	۳	۵	۵	۴	۳	۴	۷۰
مؤلفه های عنصر گروه بندی												
✓	۹	۴	۴	۴	۴	۲	۴	۵	۵	۵	۴	۷۱
✓	۸	۴	۵	۲	۴	۴	۲	۴	۵	۴	۴	۷۲
✓	۸	۴	۴	۴	۴	۴	۲	۴	۵	۵	۳	۷۳
	۳	۲	۴	۱	۳	۳	۱	۳	۵	۳	۴	۷۴
	۱	۲	۳	۲	۳	۳	۲	۳	۴	۲	۳	۷۵
✓	۷	۴	۴	۲	۴	۴	۴	۳	۴	۳	۴	۷۶
✓	۷	۵	۳	۵	۴	۳	۱	۴	۴	۵	۴	۷۷
مؤلفه های عنصر زمان												
✓	۹	۴	۴	۴	۴	۳	۴	۴	۴	۴	۵	۷۸
✓	۸	۳	۴	۵	۴	۴	۳	۴	۴	۴	۵	۷۹
	۴	۳	۳	۲	۴	۳	۳	۳	۵	۴	۴	۸۰
	۴	۲	۳	۳	۴	۳	۴	۳	۵	۳	۴	۸۱
✓	۸	۳	۴	۴	۵	۳	۴	۵	۴	۴	۴	۸۲
مؤلفه های عنصر فضا												
✓	۹	۴	۴	۴	۴	۳	۴	۴	۴	۴	۵	۸۳
	۶	۴	۵	۵	۵	۴	۳	۳	۵	۳	۳	۸۴
✓	۷	۴	۳	۵	۴	۳	۵	۵	۳	۴	۴	۸۵

خبرگان وجود داشته است. یادآوری این نکته ضروری است که مؤلفه های ارائه شده از مدل عمومی در زمینه ارزشیابی برنامه درسی تربیت بدنی دوره ابتدایی بوده و توافق بر کلیه مؤلفه های الزامی ندارد؛ زیرا هدف استخراج مؤلفه های بومی شده ارزشیابی برنامه درسی تربیت بدنی دوره ابتدایی می باشد.

(منبع: یافته های پژوهشگر)
پس از گردآوری نتایج دور نخست دلفی (جدول ۲)، مؤلفه هایی که مورد تأیید قرار گرفته و بر روی آن توافق حاصل شده که مشخص شده است. همان گونه که گفته شد، در این پژوهش، در صورتی که حداقل ۷۰٪ خبرگان به عاملی درجه اهمیت خیلی زیاد (۵) یا زیاد (۴) نسبت دهند، به این معنی است که بر روی آن عامل توافق میان

علاوه بر مؤلفه‌های معرفی‌شده، مؤلفه‌های مدنظر خودشان را نیز وارد کنند که ۲۷ مؤلفه در این بخش معرفی‌شده که در دور دوم برای توافق بر آن‌ها وارد پرسش‌نامه شده است. در جدول ۳ نتایج دور دوم نشان داده‌شده است.

۴-۲ دور دوم دلفی در دور اول متغیرهای مدل مفهومی مورد ارزیابی قرار گرفت و همان‌طور که در جدول ۲ اشاره‌شده، تعدادی از این مؤلفه‌های مورد توافق واقع‌شده است. در دور اول از خبره‌های خواسته‌شده که

جدول ۳: دور دوم دلفی

ردیف	تعداد پاسخ‌هایی که برای برابری یا ۵ (خیلی زیاد) تا ۴ (زیاد) بودند	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
مؤلفه های عنصر هدف													
✓	۷	۲	۴	۳	۵	۴	۵	۴	۴	۴	۴	۳	۲
✓	۷	۳	۵	۵	۴	۴	۴	۴	۴	۵	۳	۳	۳
✓	۸	۱	۴	۵	۴	۲	۴	۵	۴	۵	۴	۴	۵
	۲	۲	۲	۱	۲	۳	۱	۳	۴	۳	۵	۶	
	۲	۳	۳	۲	۳	۳	۱	۴	۳	۳	۵	۱۱	
✓	۷	۲	۴	۵	۵	۴	۵	۳	۴	۳	۴	۱۲	
✓	۸	۵	۳	۵	۳	۴	۵	۴	۴	۵	۴	۱۴	
✓	۷	۴	۴	۴	۳	۴	۲	۵	۳	۴	۴	۱۵	
	۲	۳	۳	۵	۳	۳	۵	۳	۳	۲	۲	۱۸	
	۱	۴	۳	۳	۳	۳	۲	۳	۳	۳	۲	۱۹	
	۰	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۲	۳	۳	۳	۲۰	
✓	۷	۴	۳	۵	۳	۴	۴	۳	۴	۴	۴	۲۱	
مؤلفه های عنصر محتوا													
	۰	۲	۳	۳	۳	۳	۱	۳	۳	۳	۳	۲۳	
✓	۸	۳	۲	۴	۴	۵	۵	۴	۴	۴	۵	۲۴	
	۲	۳	۳	۴	۳	۳	۴	۳	۳	۵	۳	۲۷	
✓	۷	۳	۴	۵	۴	۳	۴	۴	۴	۳	۴	۲۸	
✓	۷	۴	۴	۳	۴	۴	۳	۴	۴	۳	۵	۳۱	
	۱	۳	۳	۲	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۵	۳۲	
مؤلفه های عنصر منابع یادگیری													
✓	۷	۴	۴	۴	۵	۴	۳	۳	۳	۴	۵	۳۳	
	۶	۴	۴	۵	۳	۳	۵	۴	۵	۲	۳	۳۴	
✓	۷	۳	۴	۵	۴	۳	۵	۴	۴	۲	۴	۳۷	
	۵	۲	۵	۴	۳	۲	۴	۴	۳	۲	۴	۳۹	
	۲	۳	۳	۴	۳	۳	۴	۳	۳	۵	۳	۴۲	
✓	۷	۳	۴	۲	۵	۳	۵	۴	۵	۵	۴	۴۱	
مؤلفه های عنصر فعالیت های یادگیری													
	۲	۴	۳	۵	۳	۳	۳	۲	۳	۳	۳	۴۶	
	۲	۴	۳	۵	۳	۳	۲	۲	۳	۳	۳	۴۷	
✓	۸	۳	۴	۵	۴	۳	۴	۴	۵	۴	۴	۴۸	
	۲	۳	۳	۲	۳	۳	۱	۳	۳	۴	۴	۴۹	
مؤلفه های عنصر روش اجرا													
	۱	۲	۳	۲	۳	۳	۲	۳	۴	۲	۳	۵۰	
	۴	۳	۴	۴	۳	۳	۳	۲	۵	۴	۳	۵۱	
	۲	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۴	۳	۵	۳	۵۲	

✓	۸	۳	۳	۵	۵	۴	۵	۵	۴	۴	۴	۵۳
✓	۷	۲	۴	۵	۵	۳	۴	۴	۳	۴	۴	۵۶
✓	۷	۳	۴	۳	۵	۳	۵	۴	۴	۵	۴	۵۸
	۳	۴	-	۳	۳	۳	۲	۳	۲	۴	۴	۵۹
	۲	۴	۳	۵	۳	۳	۳	۲	۳	۳	۳	۶۱
مولفه های عنصر ارزشیابی												
	۲	۴	۳	۵	۳	۳	۲	۲	۳	۳	۳	۶۲
✓	۷	۵	۴	۴	۳	۵	۳	۴	۵	۳	۴	۶۳
	۱	۲	۳	۲	۳	۳	۲	۳	۴	۲	۳	۶۷
	۴	۳	۴	۴	۳	۳	۳	۲	۵	۴	۳	۶۸
✓	۷	۲	۴	۴	۵	۳	۴	۴	۵	۳	۴	۷۰
مولفه های عنصر گروه بندی												
	۳	۲	۴	۱	۳	۳	۱	۳	۵	۳	۴	۷۴
	۱	۲	۳	۲	۳	۳	۲	۳	۴	۲	۳	۷۵
مولفه های عنصر زمان												
✓	۷	۴	۵	۵	۴	۳	۴	۵	۵	۲	۳	۸۰
	۴	۲	۳	۳	۴	۳	۴	۳	۵	۳	۴	۸۱
مولفه های عنصر فضا												
✓	۸	۴	۴	۵	۵	۳	۳	۴	۵	۴	۴	۸۴

(منبع: یافته‌های پژوهشگر)
 پس از جمع‌آوری داده‌ها در دور دوم توافق بر متغیرها تغییرات چشم‌گیری نداشته و برای اطمینان از نظرات دور سوم دلفی نیز صورت گرفته که در بخش بعد به آن اشاره شده است.

جدول ۴: نتایج آنالیز و خلاصه آماری راند دوم فرآیند دلفی

شخص	میانگین	انحراف معیار	نتیجه
عنصر هدف	۲.۱۸۲	۱.۷۱۳	رد
افزایش آگاهی دانش آموزان درباره اهمیت ورزش در زندگی دانش آموزان	۲.۵۴۷	۱.۲۰۴	قبول
تقویت روحیه مشارکت در ورزش های گروهی و تیمی	۲.۸۳۷	۱.۴۸۹	قبول
افزایش آگاهی دانش آموزان در خصوص بازیهای های مختلف ورزشی	۳.۳۰۸	۱.۴۹۰	قبول
تقویت روحیه الگو پذیری مثبت و پرهیز از رفتارهای ضد اجتماعی	۲.۸۰۵	۱.۰۱۲	قبول
تقویت و پرورش مهارت های زندگی (فردی و اجتماعی)	۳.۰۹۹	۱.۵۵۰	قبول
تقویت حس مسئولیت پذیری در دانش آموزان	۳.۶۰۷	۱.۱۸۰	قبول
تقویت اعتماد به نفس و روحیه خودباوری دانش آموزان	۲.۸۵۹	۱.۶۰۸	قبول
واگرایی در دانش آموزان نسبت به انحرافات اجتماعی	۳.۲۰۸	۱.۷۵۲	قبول
تقویت روحیه مشارکت و کار گروهی در دانش آموزان	۲.۶۵۰	۱.۲۵۹	قبول
تقویت روحیه تحرک نشاط و صمیمیت بین دانش آموزان	۳.۲۴۹	۱.۴۳۷	قبول
تقویت قدرت انتخاب در دانش آموزان	۳.۰۴۹	۱.۴۹۳	قبول
ایجاد علاقه دایمی به حرکت و بازی و افزایش این علاقه.	۲.۵۱۵	۱.۶۳۳	قبول
آموزش توانایی‌های مربوط به شکل‌دهی به حرکات، آگاهی از بدن، درک مکان و هم بازی.	۲.۹۴۳	۱.۱۰۵	قبول
رشد مهارت‌های اساسی مانند عکس‌العمل، جهت‌گیری مکانی، حرکات موزون و حرکات تعادلی.	۳.۷۵۷	۱.۵۷۱	قبول
افزایش استقامت و قدرت و سرعت.			

قبول	۱.۵۳۴	۴.۰۵۲	افزایش علاقمندی و نگرش مثبت دانش آموزان نسبت به درس تربیت بدنی
قبول	۱.۰۳۳	۳.۹۲۱	ایجاد تصویری مثبت از خود و تخمین واقعی توانایی‌های خود در دانش‌آموزان.
قبول	۱.۲۱۷	۳.۹۲۵	شکل‌دهی صحیح به فعالیت‌های ورزشی در تمرین بازی و مسابقه.
رد	۱.۶۰۶	۲.۳۷۶	یادگیری بکارگیری رفتارهای بهداشتی و سلامت بخش.
قبول	۱.۶۰۸	۲.۵۱۸	قادر ساختن دانش‌آموزان به شکل‌دهی فعال به فعالیت ورزشی در مدرسه و زندگی.
قبول	۱.۴۴۵	۳.۰۴۸	ایجاد رفتار با ملاحظه در طبیعت، محیط زیست و هنگام انجام ورزش.
قبول	۱.۵۴۲	۲.۶۵۵	عنصر محتوا مشخص و قابل آموزش بودن محتوا
قبول	۱.۶۰۳	۲.۷۱۱	تهیه محتوا با توجه به قابلیت
قبول	۰.۹۹۰	۳.۱۰۱	لذت بخش بودن و جذاب بودن برای دانش‌آموزان
قبول	۰.۹۱۶	۳.۷۴۵	تهیه محتوا با توجه به قابلیت، ملموس بودن برای دانش‌آموزان
قبول	۱.۳۲۶	۳.۰۵۷	تهیه محتوا با تأکید بر ارتقای مهارت زندگی
قبول	۱.۲۴۰	۳.۵۹۷	تهیه محتوا با توجه به شرایط غیر رسمی (عدم محدودیت به کلاس درس)
قبول	۱.۰۰۴	۴.۰۶۴	تهیه محتوا با تأکید بر حل موضوعات اجتماعی، سیاسی و فردی
قبول	۱.۵۰۹	۳.۴۱۹	مشارکت دانش‌آموزان، معلمان و اولیا در تدوین محتوا
قبول	۱.۳۵۲	۲.۹۳۱	تهیه محتوا متناسب با نیازها و مقتضیات دانش‌آموزان شهری و روستایی
قبول	۰.۸۹۷	۴.۲۶۲	تهیه محتوا متناسب با اهداف و ماهیت فعالیت‌ها ورزشی
قبول	۰.۹۵۲	۲.۶۴۹	تهیه محتوا با تأکید بر موضوعات
رد	۱.۴۵۵	۲.۲۰۳	عنصر منابع یادگیری فیلم و انیمیشن‌های آموزشی
قبول	۱.۳۷۰	۳.۲۹۳	بازی‌های رایانه‌ای آموزشی
قبول	۱.۴۱۳	۳.۰۸۰	چند رسانه‌های آموزشی
قبول	۰.۹۶۸	۳.۵۴۲	اینترنت
قبول	۱.۶۰۹	۴.۱۷۴	تلویزیون
قبول	۰.۹۴۰	۲.۵۳۹	نرم افزارهای آموزشی
قبول	۱.۰۶۷	۴.۳۴۱	ادبیات نوشتاری (کتاب، مجله و ...)
قبول	۱.۷۰۳	۳.۱۱۲	تصویر و ترسیم و نمایشگاه‌های آموزشی - اسلاید‌های آموزشی
رد	۱.۵۷۵	۲.۳۰۱	نمادهای آموزشی مثل تابلوهای راهنما
قبول	۱.۵۸۷	۳.۲۲۰	ماکت‌ها و کاردستی‌های آموزشی - رادیو
قبول	۱.۱۹۰	۲.۶۵۴	عنصر فعالیت‌های یادگیری بازی و ایفای نقش توسط دانش‌آموزان مثل تئاتر
رد	۱.۳۶۰	۲.۲۱۹	طرح سوال یا مساله (ایجاد یک مشغولیت ذهنی برای دانش‌آموز)
رد	۱.۰۸۲	۲.۱۳۴	استفاده از رایانه (تهیه نرم افزار، اسلاید و چندرسانه‌ای توسط دانش‌آموز)
قبول	۱.۰۷۹	۳.۷۲۹	تعریف تجربیات شخصی به صورت داستانی توسط دانش‌آموزان و گفت و گو درباره آن - ارایه ایده توسط معلم و دانش‌آموز
قبول	۰.۹۶۱	۳.۴۲۹	نمایشنامه نویسی، مقاله نویسی و تهیه مجله توسط دانش‌آموز
قبول	۱.۵۲۷	۲.۹۱۱	معرفی منابع از جانب معلم و جستجو، گردآوری و مطالعه به وسیله دانش‌آموز
قبول	۱.۰۵۲	۳.۶۰۸	تهیه روزنامه دیواری توسط دانش‌آموزان
قبول	۱.۱۰۶	۴.۱۰۱	عنصر روش اجرا اجرای فعالیت‌ها ورزشی به صورت گروهی و جلب مشارکت و مشورت دانش‌آموزان (روش مشارکتی)
رد	۱.۰۱۳	۲.۴۷۷	اجرای فعالیت‌ها ورزشی از طریق برگزاری اردوهای آموزشی (روش گردش علمی)

قبول	۱.۴۳۳	۲.۷۶۳	اجرای فعالیت ها ورزشی از طریق عاملیت و فعال نمودن دانش آموزان (روش فعال)
رد	۱.۶۷۰	۲.۱۹۹	اجرای فعالیت ها ورزشی به صورت عملی و کارگروهی.
قبول	۱.۰۹۱	۳.۳۷۳	اجرای فعالیت ها ورزشی با توجه به علایق، نظرات و توانایی های دانش آموزان
قبول	۰.۸۹۸	۴.۰۰۹	اجرای فعالیت ها ورزشی از طریق تکلیف دانش آموزان به طرح مسئله و ارایه راه حل (روش حل مسئله)
قبول	۱.۵۸۷	۳.۶۴۱	اجرای فعالیت ها ورزشی از طریق تکلیف دانش آموزان به انجام پژوهش (روش پروژه کلاسی)
قبول	۱.۷۰۷	۳.۲۶۵	تصمیم گیری در مورد شیوه های اجرایی با توجه به ماهیت فعالیت های ورزشی
قبول	۱.۴۲۶	۳.۵۳۰	اجرای فعالیت های ورزشی به صورت مباحثه ای و طرح پرسش و پاسخ (روش سقراطی)
قبول	۰.۸۸۱	۳.۶۱۱	اجرا به صورت داوطلبانه و اختیاری بودن شرکت در فعالیت های ورزشی
قبول	۱.۳۱۶	۳.۲۲۰	اجرای فعالیت های ورزشی به صورت آزمون و خطا توسط دانش آموزان
قبول	۰.۸۹۵	۴.۰۰۶	اجرای فعالیت های ورزشی با تأکید به تدریس معلم و شنونده بودن دانش آموز (روش سخنرانی)
قبول	۱.۳۲۱	۳.۹۲۰	عنصر روش ارزشیابی ارزشیابی فعالیت ها به صورت آمیخته (کمی و توصیفی)
قبول	۱.۵۷۲	۳.۴۶۲	ارزشیابی فعالی آنها به صورت منعطف و با توجه به ماهیت فعالیت ها
قبول	۱.۵۷۱	۲.۶۴۵	ارزشیابی فعالیت ها به صورت کیفی (ارزشیابی توصیفی)
قبول	۱.۲۴۴	۳.۶۴۳	ارزشیابی عملی و براساس مشاهده عملکرد دانش آموزان (ارزشیابی غیر مداد و کاغذ)
قبول	۰.۹۷۹	۳.۲۰۰	ارزشیابی نامحسوس و غیر مستقیم
قبول	۱.۶۲۸	۳.۳۳۲	ارزشیابی به صورت گروهی و بر اساس عملکرد دانش آموزان در گروه
قبول	۱.۷۴۱	۳.۷۴۲	توجه به نیازها و توانایی های دانش آموزان در ارزشیابی فعالیت ها
قبول	۱.۳۰۱	۴.۲۲۳	ارزشیابی از طریق ایجاد رقابت بین دانش آموزان
قبول	۱.۱۸۹	۳.۶۷۹	ارزشیابی فعالیت ها به صورت کمی
قبول	۱.۴۱۷	۳.۲۱۲	عنصر گروه بندی گروه بندی براساس علایق، توانایی ها و نیازهای دانش آموزان
قبول	۱.۳۶۷	۴.۱۴۳	گروه بندی منعطف و تغییر ترکیب گروه ها در فعالیت های مختلف
قبول	۰.۹۶۵	۳.۹۰۵	گروه بندی توأمان براساس توجه به دانش آموزان، معلم و ماهیت فعالیت ها
قبول	۰.۹۰۴	۲.۹۹۱	گروه بندی براساس ماهیت فعالیتها (مثلا گروه بندی فعالیت های مشترک)
قبول	۱.۳۰۴	۳.۲۸۹	حضور ناهمگن دانش آموزان در هر گروه
قبول	۱.۵۹۲	۴.۰۱۳	گروه بندی براساس تشخیص متولیان مدرسه به ویژه معلمان
قبول	۱.۶۰۶	۲.۸۲۰	گروه بندی ثابت وعدم تغییر ترکیب گروه ها در هر نوع فعالیت
قبول	۱.۴۲۹	۳.۷۶۰	عنصر زمان زمان بندی فعالیت ها به طور رسمی (مدرسه ای) و هم غیر رسمی (غیر مدرسه ای)
قبول	۱.۶۶۵	۳.۲۹۸	زمان بندی (رسمی، نیمه رسمی، غیر رسمی یا توأمان) با توجه به ماهیت و اولویت فعالیت ها
قبول	۱.۳۶۲	۳.۲۸۷	استفاده از زمان های غیر رسمی خارج از مدرسه
قبول	۱.۰۳۱	۲.۶۰۲	قرار گرفتن فعالیت ها در زمان رسمی آموزش

قبول	۰.۹۴۴	۳.۹۳۵	استفاده از زمان های آزاد و غیر رسمی درون مدرسه (زمان های بین ساعات رسمی و مدرسه ای) - زمان بندی فعالیت ها در ایام تعطیلات و اوقات فراغت دانش آموزان
قبول	۱.۴۶۷	۴.۱۱۳	تصمیم گیری در مورد فضا و مکان برنامه ها به تناسب ماهیت و مقتضیات فعالیت ها
قبول	۱.۶۵۸	۲.۵۳۲	استفاده از مکان های خارج از مدرسه (اردوگاه ها، مکان های وابسته به تربیت بدنی و...)
قبول	۱.۳۳۳	۲.۸۲۱	استفاده توأمان از مدرسه و مکان های خارج از مدرسه - استفاده از فضای درونی مدرسه

شاخص، (۷) عنصر گروه بندی (شامل ۷ شاخص)، (۸) عنصر زمان (شامل ۵ شاخص) و (۹) عنصر فضا (شامل ۳ شاخص) انتخاب شدند. به این ترتیب، پرسشنامه راند سوم همراه با نظرات قبلی و میانگین نظرات راند دوم دلفی در اختیار اعضای پانل قرار گرفت. مقدار میانگین و انحراف معیار کل مولفه ها در راند دوم به ترتیب برابر با ۳،۲۴۵ و ۱،۳۲۷ محاسبه گردید.

دور سوم دلفی

در این دور برای اطمینان از عدم تغییر نظرات خبرگان به ارزیابی نظرات پرداخته شده که خروجی آن در جدول ۵ آمده است:

نتایج آنالیز آماری نشان می دهد که در تحلیل پرسشنامه های راند دوم، میانگین پاسخ ۸ مولفه از مولفه های نه بعد تعیین شده کمتر از ۲،۵ به دست آمد که این بدان معناست که پنیالیست های دلفی پژوهش حاضر با این موارد موافق نیستند، لذا از ۸۵ مولفه راند اول، ۸ مولفه در راند دوم حذف شد. همان گونه که از جدول ۳ مشخص می باشد، عوامل موثر بر ارزشیابی برنامه درسی تربیت بدنی دوره ابتدایی در قالب ۹ بعد شامل (۱) عنصر هدف (شامل ۱۹ شاخص)، (۲) عنصر محتوا (شامل ۱۱ شاخص)، (۳) عنصر منابع یادگیری (شامل ۸ شاخص)، (۴) عنصر فعالیت های یادگیری (شامل ۵ شاخص)، (۵) عنصر روش اجرا (شامل ۱۰ شاخص)، (۶) عنصر روش ارزشیابی (شامل ۹

جدول ۵: دور سوم دلفی

تایید	تعداد پاسخ هایی که برابر با ۴ (زیاد) یا ۵ (خیلی زیاد) بودند	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
مولفه های عنصر هدف													
✓	۷	۲	۴	۳	۵	۴	۵	۴	۴	۴	۴	۳	۲
✓	۷	۳	۵	۵	۴	۴	۴	۴	۵	۳	۳	۴	۳
✓	۸	۱	۴	۵	۴	۲	۴	۵	۴	۵	۴	۴	۵
	۲	۲	۲	۱	۲	۳	۱	۳	۴	۳	۳	۵	۶
	۲	۳	۳	۲	۳	۳	۱	۴	۳	۳	۵	۱۱	
✓	۷	۲	۴	۵	۵	۴	۵	۳	۴	۳	۴	۴	۱۲
✓	۸	۵	۳	۵	۳	۴	۵	۴	۴	۵	۴	۴	۱۴
✓	۷	۴	۴	۴	۳	۴	۲	۵	۳	۴	۴	۴	۱۵
	۲	۳	۳	۵	۳	۳	۵	۳	۳	۲	۲	۲	۱۸
	۱	۴	۳	۳	۳	۳	۲	۳	۳	۳	۳	۲	۱۹
	۰	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۲	۳	۳	۳	۳	۲۰
✓	۷	۴	۳	۵	۳	۴	۴	۳	۴	۴	۴	۴	۲۱
مولفه های عنصر محتوا													
	۰	۲	۳	۳	۳	۳	۱	۳	۳	۳	۳	۳	۲۳
✓	۸	۳	۲	۴	۴	۵	۵	۴	۴	۴	۴	۵	۲۴
	۲	۳	۳	۴	۳	۳	۴	۳	۳	۵	۳	۳	۲۷
✓	۷	۳	۴	۵	۴	۳	۴	۴	۴	۴	۳	۴	۲۸
✓	۷	۴	۴	۳	۴	۴	۳	۴	۴	۴	۳	۵	۳۱

	۱	۳	۳	۲	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۵	۳۲
	مولفه های عنصر فعالیت های یادگیری												
✓	۷	۴	۴	۴	۵	۴	۳	۳	۳	۴	۴	۵	۳۳
	۶	۳	۳	۵	۳	۴	۵	۴	۳	۵	۴	۴	۳۴
✓	۷	۳	۴	۵	۴	۳	۵	۴	۴	۲	۴	۴	۳۷
	۶	۴	۴	۵	۴	۳	۵	۳	۳	۳	۴	۴	۳۹
	۲	۳	۳	۴	۳	۳	۴	۳	۳	۵	۳	۳	۴۲
✓	۷	۳	۴	۲	۵	۳	۵	۴	۵	۵	۴	۴	۴۱
	مولفه های عنصر منابع یادگیری												
	۲	۴	۳	۵	۳	۳	۳	۲	۳	۳	۳	۳	۴۶
	۲	۴	۳	۵	۳	۳	۲	۲	۳	۳	۳	۳	۴۷
✓	۸	۳	۴	۵	۴	۳	۴	۴	۵	۴	۴	۴	۴۸
	۲	۳	۳	۲	۳	۳	۱	۳	۳	۴	۴	۴	۴۹
	مولفه های عنصر روش اجرا												
	۱	۲	۳	۲	۳	۳	۲	۳	۴	۲	۳	۳	۵۰
	۴	۳	۴	۴	۳	۳	۳	۲	۵	۴	۳	۳	۵۱
	۲	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۴	۳	۵	۳	۳	۵۲
✓	۸	۳	۳	۵	۵	۴	۵	۵	۴	۴	۴	۴	۵۳
✓	۷	۲	۴	۵	۵	۳	۴	۴	۳	۴	۴	۴	۵۶
✓	۷	۳	۴	۳	۵	۳	۵	۴	۴	۵	۴	۴	۵۸
	۳	۴	-	۳	۳	۳	۲	۳	۲	۴	۴	۴	۵۹
	۲	۴	۳	۵	۳	۳	۳	۲	۳	۳	۳	۳	۶۱
	مولفه های عنصر روش ارزشیابی												
	۲	۴	۳	۵	۳	۳	۲	۲	۳	۳	۳	۳	۶۲
✓	۷	۵	۴	۴	۳	۵	۳	۴	۵	۳	۴	۴	۶۳
	۱	۲	۳	۲	۳	۳	۲	۳	۴	۲	۳	۳	۶۷
	۴	۳	۴	۴	۳	۳	۳	۲	۵	۴	۳	۳	۶۸
✓	۷	۲	۴	۴	۵	۳	۴	۴	۵	۳	۴	۴	۷۰
	مولفه های عنصر گروه بندی												
	۳	۲	۴	۱	۳	۳	۱	۳	۵	۳	۴	۴	۷۴
	۱	۲	۳	۲	۳	۳	۲	۳	۴	۲	۳	۳	۷۵
	مولفه های عنصر زمان												
✓	۷	۴	۵	۵	۴	۳	۴	۵	۵	۲	۳	۳	۸۰
	۴	۲	۳	۳	۴	۳	۴	۳	۵	۳	۴	۴	۸۱
	مولفه های عنصر فضا												
✓	۸	۴	۴	۵	۵	۳	۳	۴	۵	۴	۴	۴	۸۴

جدول ۶: نتایج آنالیز و خلاصه آماری راند سوم فرآیند دلفی

نتیجه	انحراف معیار	میانگین	شاخص	بعد
قبول	۱.۵۲۴	۲.۸۵۵	تقویت روحیه مشارکت در ورزش های گروهی و تیمی	عنصر هدف
قبول	۱.۰۵۱	۳.۸۴۹	افزایش آگاهی دانش آموزان در خصوص بازیهای های مختلف ورزشی	
قبول	۱.۴۹۴	۲.۵۴۲	تقویت روحیه الگو پذیری مثبت و پرهیز از رفتارهای ضد اجتماعی	
قبول	۰.۹۲۰	۲.۷۹۵	تقویت و پرورش مهارت های زندگی (فردی و اجتماعی)	
قبول	۱.۴۱۶	۳.۹۷۷	تقویت حس مسئولیت پذیری در دانش آموزان	
رد	۱.۱۰۰	۲.۴۴۱	تقویت اعتماد به نفس و روحیه خودباوری دانش آموزان	
قبول	۰.۶۵۱	۴.۰۶۳	واگرایی در دانش آموزان نسبت به انحرافات اجتماعی	
قبول	۰.۷۹۵	۲.۷۰۵	تقویت روحیه مشارکت و کار گروهی در دانش آموزان	
قبول	۱.۳۹۷	۴.۲۱۶	تقویت روحیه تحرک نشاط و صمیمیت بین دانش آموزان	
قبول	۱.۴۴۶	۳.۲۳۰	تقویت قدرت انتخاب در دانش آموزان	
قبول	۱.۲۹۲	۳.۶۴۱	ایجاد علاقه دایمی به حرکت و بازی و افزایش این علاقه.	
قبول	۰.۶۸۳	۲.۵۳۶	آموزش تواناییهای مربوط به شکلدهی به حرکات، آگاهی از بدن، درک مکان و هم بازی.	
قبول	۱.۵۴۰	۳.۹۷۱	رشد مهارت های اساسی مانند عکس العمل، جهت گیری مکانی، حرکات موزون و حرکات تعادلی.	
قبول	۰.۹۸۳	۴.۴۷۶	افزایش استقامت و قدرت و سرعت.	
قبول	۱.۳۵۳	۲.۵۰۱	افزایش علاقمندی و نگرش مثبت دانش آموزان نسبت به درس تربیت بدنی	
قبول	۱.۳۳۵	۳.۶۶۳	ایجاد تصویری مثبت از خود و تخمین واقعی تواناییهای خود در دانش آموزان.	
قبول	۱.۳۳۸	۳.۲۱۸	شکلدهی صحیح به فعالیت های ورزشی در تمرین بازی و مسابقه.	
قبول	۰.۹۴۳	۳.۶۴۵	قادر ساختن دانش آموزان به شکلدهی فعال به فعالیت ورزشی در مدرسه و زندگی.	
قبول	۰.۷۲۰	۴.۱۱۴	ایجاد رفتار با ملاحظه در طبیعت، محیط زیست و هنگام انجام ورزش.	
قبول	۰.۸۳۸	۳.۴۲۰	مشخص و قابل آموزش بودن محتوا	عنصر محتوا
قبول	۰.۸۴۱	۲.۷۵۹	تهیه محتوا با توجه به قابلیت	
قبول	۱.۳۸۵	۳.۳۵۹	لذت بخش بودن و جذاب بودن برای دانش آموزان	
قبول	۱.۱۴۵	۳.۹۲۲	تهیه محتوا با توجه به قابلیت، ملموس بودن برای دانش آموزان	
قبول	۰.۹۴۴	۳.۴۷۰	تهیه محتوا با تأکید بر ارتقای مهارت زندگی	
قبول	۱.۲۵۶	۳.۱۸۲	تهیه محتوا با توجه به شرایط غیر رسمی (عدم محدودیت به کلاس درس)	
قبول	۱.۲۲۹	۴.۵۰۱	تهیه محتوا با تأکید بر حل موضوعات اجتماعی، سیاسی و فردی	
رد	۰.۷۲۵	۲.۳۴۶	مشارکت دانش آموزان، معلمان و اولیا در تدوین محتوا	
قبول	۰.۶۷۳	۴.۳۲۱	تهیه محتوا متناسب با نیازها و مقتضیات دانش آموزان شهری و روستایی	
قبول	۰.۷۳۲	۴.۴۷۱	تهیه محتوا متناسب با اهداف و ماهیت فعالیت ها ورزشی	
قبول	۱.۱۷۷	۴.۵۱۸	تهیه محتوا با تأکید بر موضوعات	
قبول	۰.۹۲۸	۴.۰۵۱	بازی های رایانه ای آموزشی	عنصر منابع یادگیری
قبول	۱.۴۴۵	۲.۸۴۸	چند رسانه های آموزشی	
قبول	۱.۳۸۵	۳.۴۷۷	اینترنت	
قبول	۱.۲۵۹	۳.۸۱۲	تلویزیون	
قبول	۱.۳۷۴	۲.۸۴۶	نرم افزارهای آموزشی	
قبول	۱.۲۸۹	۳.۲۶۴	ادبیات نوشتاری (کتاب، مجله و...)	
قبول	۰.۶۴۴	۲.۵۳۷	تصویر و ترسیم و نمایشگاه های آموزشی - اسلاید های آموزشی	
رد	۱.۳۲۷	۲.۳۷۳	ماکت ها و کار دستی های آموزشی - رادیو	

قبول	۱.۴۷۳	۳.۸۲۰	بازی و ایفای نقش توسط دانش آموزان مثل تئاتر	عنصر فعالیت‌های یادگیری
رد	۱.۲۰۲	۲.۳۸۰	تعریف تجربیات شخصی به صورت داستانی توسط دانش آموزان و گفت و گو درباره آن - ارایه ایده توسط معلم و دانش آموز	
قبول	۰.۹۸۵	۳.۶۴۶	نمایشنامه نویسی، مقاله نویسی و تهیه مجله توسط دانش آموز	
قبول	۱.۰۴۸	۴.۱۲۵	معرفی منابع از جانب معلم و جستجو، گردآوری و مطالعه به وسیله دانش آموز	
قبول	۰.۶۰۴	۴.۲۷۸	تهیه روزنامه دیواری توسط دانش آموزان	
قبول	۱.۳۵۲	۳.۷۰۵	اجرای فعالیت‌ها ورزشی به صورت گروهی و جلب مشارکت و مشورت دانش آموزان (روش مشارکتی)	عنصر روش اجرا
قبول	۰.۸۹۵	۴.۳۲۸	اجرای فعالیت‌ها ورزشی از طریق عاملیت و فعال نمودن دانش آموزان (روش فعال)	
قبول	۱.۶۴۴	۳.۹۱۴	اجرای فعالیت‌ها ورزشی با توجه به علایق، نظرات و توانایی‌های دانش آموزان	
قبول	۱.۵۸۶	۴.۱۵۴	اجرای فعالیت‌ها ورزشی از طریق تکلیف دانش آموزان به طرح مسئله و ارایه راه حل (روش حل مسئله)	
قبول	۰.۶۳۴	۲.۷۸۹	اجرای فعالیت‌ها ورزشی از طریق تکلیف دانش‌آموزان به انجام پژوهش (روش پروژه کلاسی)	
قبول	۰.۸۵۰	۴.۴۵۷	تصمیم‌گیری در مورد شیوه‌های اجرایی با توجه به ماهیت فعالیت‌های ورزشی	
قبول	۱.۰۰۹	۳.۳۶۹	اجرای فعالیت‌های ورزشی به صورت مباحثه‌ای و طرح پرسش و پاسخ (روش سقراطی)	
قبول	۱.۲۳۳	۳.۰۰۴	اجرا به صورت داوطلبانه و اختیاری بودن شرکت در فعالیت‌های ورزشی	
قبول	۰.۶۷۷	۴.۴۷۵	اجرای فعالیت‌های ورزشی به صورت آزمون و خطا توسط دانش آموزان	
قبول	۱.۶۳۸	۴.۲۷۷	اجرای فعالیت‌های ورزشی با تأکید به تدریس معلم و شنونده بودن دانش آموز (روش سخنرانی)	
قبول	۱.۰۱۶	۳.۴۵۲	ارزشیابی فعالیت‌ها به صورت آمیخته (کمی و توصیفی)	عنصر روش ارزشیابی
قبول	۱.۱۸۱	۴.۳۷۴	ارزشیابی فعالی‌تها به صورت منعطف و با توجه به ماهیت فعالیت‌ها	
قبول	۰.۸۹۰	۲.۷۰۲	ارزشیابی فعالیت‌ها به صورت کیفی (ارزشیابی توصیفی)	
قبول	۱.۱۵۴	۴.۰۶۷	ارزشیابی عملی و براساس مشاهده عملکرد دانش آموزان (ارزشیابی غیر مداد و کاغذ)	
قبول	۱.۳۱۹	۳.۳۴۰	ارزشیابی نامحسوس و غیر مستقیم	
قبول	۱.۶۴۰	۳.۶۲۲	ارزشیابی به صورت گروهی و بر اساس عملکرد دانش آموزان در گروه	
قبول	۱.۰۸۴	۳.۴۹۴	توجه به نیازها و توانایی‌های دانش آموزان در ارزشیابی فعالیت‌ها	
قبول	۰.۵۸۵	۳.۰۱۵	ارزشیابی از طریق ایجاد رقابت بین دانش آموزان	
رد	۱.۶۴۸	۲.۳۹۴	ارزشیابی فعالیت‌ها به صورت کمی	
قبول	۱.۴۰۶	۲.۹۶۲	گروه بندی براساس علایق، توانایی‌ها و نیازهای دانش آموزان	عنصر گروه بندی
قبول	۱.۵۷۶	۳.۲۹۸	گروه بندی منعطف و تغییر ترکیب گروه‌ها در فعالیت‌های مختلف	
قبول	۱.۴۶۹	۳.۹۶۱	گروه بندی توأمان براساس توجه به دانش آموزان، معلم و ماهیت فعالیت‌ها	
قبول	۱.۵۶۶	۳.۸۱۷	گروه بندی براساس ماهیت فعالیت‌ها (مثلا گروه بندی فعالیت‌های مشترک)	
قبول	۰.۶۵۸	۳.۸۷۴	حضور ناهمگن دانش آموزان در هر گروه	
قبول	۰.۶۹۹	۳.۲۴۰	گروه بندی براساس تشخیص متولیان مدرسه به ویژه معلمان	

قبول	۱.۱۲۱	۳.۰۲۸	گروه بندی ثابت وعدم تغییر ترکیب گروه ها در هر نوع فعالیت
قبول	۱.۳۷۶	۳.۲۲۰	عصر زمان زمان بندی فعالیت ها به طور رسمی (مدرسه ای) و هم غیر رسمی (غیر مدرسه ای)
قبول	۱.۳۴۲	۲.۶۲۴	زمان بندی (رسمی، نیمه رسمی، غیر رسمی یا توأمان) با توجه به ماهیت و اولویت فعالیت ها
قبول	۰.۸۵۹	۴.۴۶۷	استفاده از زمان های غیر رسمی خارج از مدرسه
قبول	۰.۸۵۱	۳.۷۳۶	قرار گرفتن فعالیت ها در زمان رسمی آموزش
رد	۱.۱۱۵	۲.۴۸۸	استفاده از زمان های آزاد و غیر رسمی درون مدرسه (زمان های بین ساعات رسمی و مدرسه ای) - زمان بندی فعالیت ها در ایام تعطیلات و اوقات فراغت دانش آموزان
قبول	۱.۰۹۹	۲.۹۱۴	عصر فضا تصمیم گیری در مورد فضا و مکان برنامه ها به تناسب ماهیت و مقتضیات فعالیت ها
قبول	۱.۶۲۷	۳.۹۱۷	استفاده از مکان های خارج از مدرسه (اردوگاه ها، مکان های وابسته به تربیت بدنی و...)
قبول	۰.۸۴۸	۴.۱۲۴	استفاده توأمان از مدرسه و مکان های خارج از مدرسه - استفاده از فضای درونی مدرسه

نظرات راند سوم دلفی در اختیار اعضای پانل قرار گرفت. مقدار میانگین و انحراف معیار کل مولفه ها در راند سوم به ترتیب برابر با ۳,۴۸۸ و ۱,۱۳۶ محاسبه گردید. با مقایسه مقادیر میانگین و انحراف معیار این راند با راند دوم (۳,۲۴۵ و ۱,۱۳۶) می توان دریافت که مقدار میانگین افزایش و مقدار انحراف معیار کاهش یافته اند، بنابراین می توان دریافت که پاسخ پنالیست ها به سمت همگرا شدن در حرکت است، اما از آنجایی که اختلاف معناداری بین میانگین راند دوم و سوم وجود دارد، باید گفت که پنالیست ها هنوز به اتفاق نظر کامل نرسیده اند.

۴- دور چهارم دلفی

در این دور برای اطمینان از عدم تغییر نظرات خبرگان به ارزیابی نظرات پرداخته شده که خروجی آن در جدول ۷ آمده است:

نتایج آنالیز آماری نشان می دهد که در تحلیل پرسشنامه های راند دوم، میانگین پاسخ ۶ مولفه از مولفه های نه بعد تعیین شده کمتر از ۲,۵ به دست آمد که این بدان معناست که پنالیست های دلفی پژوهش حاضر با این موارد موافق نیستند، لذا از ۷۷ مولفه راند دوم، ۶ مولفه در راند سوم حذف شد. همان گونه که از جدول ۵ مشخص می باشد، عوامل موثر بر ارزشیابی برنامه درسی تربیت بدنی دوره ابتدایی در قالب ۹ بعد شامل ۱) عنصر هدف (شامل ۱۸ شاخص)، ۲) عنصر محتوا (شامل ۱۰ شاخص)، ۳) عنصر منابع یادگیری (شامل ۷ شاخص)، ۴) عنصر فعالیت های یادگیری (شامل ۴ شاخص)، ۵) عنصر روش اجرا (شامل ۱۰ شاخص)، ۶) عنصر روش ارزشیابی (شامل ۸ شاخص)، ۷) عنصر گروه بندی (شامل ۷ شاخص)، ۸) عنصر زمان (شامل ۴ شاخص) و ۹) عنصر فضا (شامل ۳ شاخص) انتخاب شدند. به این ترتیب، پرسشنامه راند چهارم همراه با نظرات قبلی و میانگین

جدول ۷: دور چهارم دلفی

ردیف	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
تعداد پاسخی که بر با ۴ (زیاد) یا ۵ (خیلی زیاد) تایید بودند	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
مولفه های عنصر هدف												
	۲	۲	۲	۳	۳	۲	۳	۴	۳	۵	۶	
✓	۷	۴	۳	۳	۴	۴	۴	۴	۵	۵	۱۱	
✓	۸	۴	۵	۴	۳	۴	۵	۴	۴	۵	۱۸	
	۲	۳	۴	۳	۳	۴	۳	۳	۵	۳	۱۹	
	۱	۳	۲	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۵	۲۰	
مولفه های عنصر محتوا												
	۲	۳	۴	۳	۳	۴	۳	۳	۵	۳	۲۳	
	۳	۳	۵	۳	۳	۵	۲	۳	۵	۳	۲۷	
	۱	۳	۱	۳	۳	۲	۳	۳	۳	۴	۳۲	

مؤلفه های عنصر منابع یادگیری											
۳	۳	۳	۵	۳	۳	۵	۲	۳	۵	۳	۳۴
۱	۳	۳	۱	۳	۳	۲	۳	۳	۳	۴	۳۹
۲	۳	۳	۴	۳	۳	۴	۳	۳	۵	۳	۴۰
مؤلفه های عنصر فعالیت های یادگیری											
۲	۴	۳	۵	۳	۳	۳	۲	۳	۳	۳	۴۶
۲	۴	۳	۵	۳	۳	۲	۲	۳	۳	۳	۴۷
۲	۳	۳	۲	۳	۳	۱	۳	۳	۴	۴	۴۹
مؤلفه های عنصر روش اجرا											
۱	۲	۳	۲	۳	۳	۲	۳	۴	۲	۳	۵۰
✓	۷	۳	۴	۴	۳	۵	۴	۵	۴	۳	۵۱
۲	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۴	۳	۵	۳	۵۲
۳	۴	۲	۳	۳	۳	۲	۳	۲	۴	۴	۵۹
۲	۴	۳	۵	۳	۳	۳	۲	۳	۳	۳	۶۱
مؤلفه های عنصر روش ارزشیابی											
۰	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۲	۳	۳	۳	۶۲
۳	۳	۳	۲	۳	۳	۴	۳	۳	۴	۴	۶۷
۰	۲	۳	۳	۳	۳	۱	۳	۳	۳	۳	۶۸
مؤلفه های عنصر گروه بندی											
۱	۳	۳	۲	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۵	۷۴
✓	۷	۵	۴	۴	۴	۳	۲	۳	۴	۵	۷۵
مؤلفه های عنصر زمان											
۴	۲	۳	۳	۴	۳	۴	۳	۵	۳	۴	۸۱
مؤلفه های عنصر فضا											

متغیرهایی که توافق بر آن اندک بوده، اختلاف فاحشی وجود دارد و ادامه دادن دلفی تغییری ایجاد نمی‌کند، دلفی را در دور چهارم متوقف کرده و مؤلفه‌های تأیید شده به‌عنوان مدل بومی ارزشیابی برنامه درسی تربیت بدنی معرفی می‌شود.

همان‌طور که در جدول ۷ ملاحظه می‌شود؛ توافق جدی بر سر متغیرهای اصلی صورت نگرفته و بیشتر متغیرهای اضافه‌شده توسط خبرگان این مبحث تغییر داشته است. با توجه به اینکه در

جدول ۸: نتایج آنالیز و خلاصه آماری راند چهارم فرآیند دلفی

نتیجه	انحراف معیار	میانگین	شاخص	بعد
قبول	۰.۴۷۴	۴.۰۶۰	تقویت روحیه مشارکت در ورزش های گروهی و تیمی	عنصر هدف
قبول	۰.۸۳۴	۲.۸۹۵	افزایش آگاهی دانش آموزان در خصوص بازیهای های مختلف ورزشی	
قبول	۰.۷۰۸	۴.۱۳۲	تقویت روحیه الگو پذیری مثبت و پرهیز از رفتارهای ضد اجتماعی	
قبول	۰.۹۷۵	۳.۴۹۳	تقویت و پرورش مهارت های زندگی (فردی و اجتماعی)	
قبول	۱.۱۴۲	۲.۶۹۲	تقویت حس مسئولیت پذیری در دانش آموزان	
رد	۱.۰۲۴	۲.۴۶۵	واگرایی در دانش آموزان نسبت به انحرافات اجتماعی	
قبول	۰.۹۳۳	۴.۱۹۴	تقویت روحیه مشارکت و کار گروهی در دانش آموزان	
قبول	۱.۰۸۸	۴.۱۱۵	تقویت روحیه تحرک نشاط و صمیمیت بین دانش آموزان	
قبول	۰.۸۹۱	۴.۴۵۱	تقویت قدرت انتخاب در دانش آموزان	
قبول	۱.۰۵۵	۲.۹۷۱	ایجاد علاقه دایمی به حرکت و بازی و افزایش این علاقه.	
قبول	۰.۷۸۱	۳.۳۲۵	آموزش توانایی های مربوط به شکل دهی به حرکات، آگاهی از بدن، درک مکان و هم بازی.	

قبول	۰.۵۰۲	۴.۱۴۷	رشد مهارت‌های اساسی مانند عکس‌العمل، جهت‌گیری مکانی، حرکات موزون و حرکات تعادلی.
قبول	۰.۸۱۴	۳.۳۰۹	افزایش استقامت و قدرت و سرعت.
قبول	۰.۹۳۲	۳.۲۷۱	افزایش علاقمندی و نگرش مثبت دانش‌آموزان نسبت به درس تربیت بدنی
قبول	۰.۴۸۶	۳.۳۷۹	ایجاد تصویری مثبت از خود و تخمین واقعی توانایی‌های خود در دانش‌آموزان.
قبول	۰.۶۲۱	۳.۸۱۴	شکل‌دهی صحیح به فعالیت‌های ورزشی در تمرین بازی و مسابقه.
قبول	۰.۹۴۹	۳.۶۰۴	قادر ساختن دانش‌آموزان به شکل‌دهی فعال به فعالیت ورزشی در مدرسه و زندگی.
قبول	۰.۹۹۲	۴.۶۲۸	ایجاد رفتار با ملاحظه در طبیعت، محیط زیست و هنگام انجام ورزش.
قبول	۰.۸۰۸	۴.۴۷۴	عنصر محتوا مشخص و قابل آموزش بودن محتوا
قبول	۰.۵۱۲	۴.۳۸۹	تهیه محتوا با توجه به قابلیت
قبول	۰.۶۸۱	۴.۷۲۱	لذت بخش بودن و جذاب بودن برای دانش‌آموزان
قبول	۰.۵۱۸	۲.۵۸۴	تهیه محتوا با توجه به قابلیت، ملموس بودن برای دانش‌آموزان
قبول	۰.۹۹۸	۳.۴۵۲	تهیه محتوا با تأکید بر ارتقای مهارت زندگی
قبول	۰.۵۹۹	۳.۵۸۱	تهیه محتوا با توجه به شرایط غیر رسمی (عدم محدودیت به کلاس درس)
قبول	۰.۷۴۱	۳.۲۸۴	تهیه محتوا با تأکید بر حل موضوعات اجتماعی، سیاسی و فردی
قبول	۱.۰۸۱	۳.۸۵۶	تهیه محتوا متناسب با نیازها و مقتضیات دانش‌آموزان شهری و روستایی
قبول	۱.۱۱۵	۳.۵۳۱	تهیه محتوا متناسب با اهداف و ماهیت فعالیت‌ها ورزشی
قبول	۰.۹۸۳	۳.۷۵۳	تهیه محتوا با تأکید بر موضوعات
قبول	۰.۸۱۷	۳.۸۷۴	عنصر منابع یادگیری بازی‌های رایانه‌ای آموزشی
قبول	۰.۷۸۳	۲.۶۲۹	چند رسانه‌های آموزشی
قبول	۱.۰۷۱	۳.۲۲۶	اینترنت
قبول	۱.۰۲۵	۳.۰۴۹	تلویزیون
قبول	۰.۴۸۱	۴.۱۷۴	نرم افزارهای آموزشی
قبول	۰.۵۲۹	۴.۳۱۰	ادبیات نوشتاری (کتاب، مجله و ...)
قبول	۰.۵۸۷	۳.۴۶۳	تصویر و ترسیم و نمایشگاه‌های آموزشی - اسلاید‌های آموزشی
قبول	۰.۵۸۱	۳.۴۸۶	عنصر فعالیت‌های یادگیری بازی و ایفای نقش توسط دانش‌آموزان مثل تئاتر
قبول	۰.۴۹۹	۲.۷۳۴	نمایشنامه نویسی، مقاله نویسی و تهیه مجله توسط دانش‌آموز
قبول	۰.۸۵۷	۳.۴۶۷	معرفی منابع از جانب معلم و جستجو، گردآوری و مطالعه به وسیله دانش‌آموز
قبول	۱.۱۴۱	۴.۲۹۱	تهیه روزنامه دیواری توسط دانش‌آموزان
قبول	۰.۶۶۸	۴.۱۶۴	عنصر روش اجرا اجرای فعالیت‌ها ورزشی به صورت گروهی و جلب مشارکت و مشورت دانش‌آموزان (روش مشارکتی)
قبول	۰.۵۲۲	۴.۵۵۰	اجرای فعالیت‌ها ورزشی از طریق عاملیت و فعال نمودن دانش‌آموزان (روش فعال)
قبول	۰.۶۲۷	۳.۰۰۷	اجرای فعالیت‌ها ورزشی با توجه به علایق، نظرات و توانایی‌های دانش‌آموزان
رد	۰.۶۰۵	۲.۳۲۲	اجرای فعالیت‌ها ورزشی از طریق تکلیف دانش‌آموزان به طرح مسئله و ارائه راه حل (روش حل مسئله)
رد	۰.۹۳۲	۲.۴۳۴	اجرای فعالیت‌ها ورزشی از طریق تکلیف دانش‌آموزان به انجام پژوهش (روش پروژه کلاسی)
قبول	۰.۸۹۲	۴.۴۸۱	تصمیم‌گیری در مورد شیوه‌های اجرایی با توجه به ماهیت فعالیت‌های ورزشی

قبول	۰.۵۴۹	۴.۳۸۷	اجرای فعالیت های ورزشی به صورت مباحثه ای و طرح پرسش و پاسخ (روش سقراطی)
قبول	۱.۰۲۹	۴.۶۳۳	اجرا به صورت داوطلبانه و اختیاری بودن شرکت در فعالیت های ورزشی
قبول	۰.۹۵۴	۴.۷۶۰	اجرای فعالیت های ورزشی به صورت آزمون و خطا توسط دانش آموزان
رد	۰.۷۵۷	۲.۹۲۶	اجرای فعالیت های ورزشی با تأکید به تدریس معلم و شنونده بودن دانش آموز (روش سخنرانی)
قبول	۰.۷۹۳	۴.۳۵۴	ارزشیابی فعالیت ها به صورت آمیخته (کمی و توصیفی)
قبول	۰.۷۹۹	۳.۷۹۶	ارزشیابی فعالی آنها به صورت منعطف و با توجه به ماهیت فعالیت ها
قبول	۰.۵۸۳	۲.۶۷۰	ارزشیابی فعالیت ها به صورت کیفی (ارزشیابی توصیفی)
قبول	۱.۱۱۵	۳.۷۴۵	ارزشیابی عملی و براساس مشاهده عملکرد دانش آموزان (ارزشیابی غیر مداخله و کاغذ)
قبول	۱.۰۲۶	۴.۷۲۲	ارزشیابی نامحسوس و غیر مستقیم
قبول	۰.۷۹۹	۴.۰۳۴	ارزشیابی به صورت گروهی و بر اساس عملکرد دانش آموزان در گروه
رد	۰.۸۴۴	۲.۴۸۲	توجه به نیازها و توانایی های دانش آموزان در ارزشیابی فعالیت ها
قبول	۰.۹۵۲	۴.۳۲۳	ارزشیابی از طریق ایجاد رقابت بین دانش آموزان
قبول	۱.۱۱۴	۴.۶۱۷	گروه بندی براساس علائق، توانایی ها و نیازهای دانش آموزان
قبول	۰.۸۶۳	۴.۰۲۷	گروه بندی منعطف و تغییر ترکیب گروه ها در فعالیت های مختلف
قبول	۰.۵۹۷	۴.۳۱۲	گروه بندی توأمان براساس توجه به دانش آموزان، معلم و ماهیت فعالیت ها
قبول	۱.۱۵۱	۴.۵۷۶	گروه بندی براساس ماهیت فعالیتها(مثلا گروه بندی فعالیت های مشترک)
قبول	۰.۹۱۷	۳.۴۷۴	حضور ناهمگن دانش آموزان در هر گروه
قبول	۰.۵۲۰	۲.۸۶۹	گروه بندی براساس تشخیص متولیان مدرسه به ویژه معلمان
قبول	۰.۵۲۴	۴.۱۶۱	گروه بندی ثابت وعدم تغییر ترکیب گروه ها در هر نوع فعالیت
قبول	۰.۹۰۴	۳.۱۵۵	زمان بندی فعالیت ها به طور رسمی (مدرسه ای) و هم غیر رسمی (غیر مدرسه ای)
قبول	۰.۵۹۵	۴.۸۲۸	زمان بندی (رسمی، نیمه رسمی، غیر رسمی یا توأمان) با توجه به ماهیت و اولویت فعالیت ها
قبول	۰.۷۱۱	۴.۰۴۷	استفاده از زمان های غیر رسمی خارج از مدرسه
قبول	۰.۶۴۷	۴.۶۱۶	قرار گرفتن فعالیت ها در زمان رسمی آموزش
قبول	۰.۵۷۴	۲.۷۸۷	تصمیم گیری در مورد فضا و مکان برنامه ها به تناسب ماهیت و مقتضیات فعالیت ها
قبول	۰.۸۱۶	۲.۵۹۴	استفاده از مکان های خارج از مدرسه (اردوگاه ها، مکان های وابسته به تربیت بدنی و...)
قبول	۰.۶۵۳	۴.۳۸۷	استفاده توأمان از مدرسه و مکان های خارج از مدرسه - استفاده از فضای درونی مدرسه

یادگیری (شامل ۷ شاخص)، ۴) عنصر فعالیت های یادگیری (شامل ۴ شاخص)، ۵) عنصر روش اجرا (شامل ۷ شاخص)، ۶) عنصر روش ارزشیابی (شامل ۷ شاخص)، ۷) عنصر گروه بندی (شامل ۷ شاخص)، ۸) عنصر زمان (شامل ۴ شاخص) و ۹) عنصر فضا (شامل ۳ شاخص) انتخاب شدند. مقدار میانگین و انحراف معیار کل مولفه ها در راند چهارم به ترتیب برابر با ۳،۷۰۸ و ۰،۷۹۷ محاسبه گردید. مقایسه مقادیر میانگین و انحراف معیار همه مولفه ها در راند چهارم، با مقادیر مشابه در راند دوم نشان می دهد که مولفه ها از میانگین بالاتر

نتایج آنالیز آماری نشان می دهد که در تحلیل پرسشنامه های راند دوم، میانگین پاسخ ۵ مولفه از مولفه های نه بعد تعیین شده کمتر از ۲،۵ به دست آمد که این بدان معناست که پنیالیست های دلفی پژوهش حاضر با این موارد موافق نیستند، لذا از ۷۱ مولفه راند سوم، ۵ مولفه در راند چهارم حذف شد. همان گونه که از جدول ۷ مشخص می باشد، عوامل موثر بر ارزشیابی برنامه درسی تربیت بدنی دوره ابتدایی در قالب ۹ بعد (شامل ۱) عنصر هدف (شامل ۱۷ شاخص)، ۲) عنصر محتوا (شامل ۱۰ شاخص)، ۳) عنصر منابع

جدول ۹: تفسیر مقدار ضریب هماهنگی کندال

مقدار ضریب هماهنگی کندال	تفسیر	اطمینان نسبت به ترتیب عوامل
۰,۱	اتفاق نظر بسیار ضعیف	وجود ندارد
۰,۳	اتفاق نظر ضعیف	کم
۰,۵	اتفاق نظر متوسط	متوسط
۰,۷	اتفاق نظر قوی	زیاد
۰,۹	اتفاق نظر بسیار قوی	بسیار زیاد

ضریب هماهنگی کندال برای پاسخ‌های اعضای پانل درباره اهمیت عوامل فرایندهای کاری، فناوری، مشارکت‌کنندگان، مشتریان، محصولات و خدمات و اطلاعات برای راند دوم برابر با ۰,۷۳۵، برای راند سوم ۰,۸۹۳ و برای راند چهارم ۰,۹۰۳ محاسبه شد. با توجه به اینکه تعداد اعضای پانل بیش از ۱۰ نفر بوده (۱۵ نفر برای راند دوم، ۱۵ نفر برای راند سوم و ۱۴ نفر برای راند چهارم) لذا، این میزان از ضریب کندال کاملاً معنادار به حساب می‌آید. از آنجا که مقدار ضریب هماهنگی کندال در راند چهارم نسبت به راند سوم تنها به میزان ۰,۰۱ افزایش پیدا کرد و با توجه به اینکه میزان اجماع و اتفاق نظر اعضا در دو راند متوالی، رشد قابل توجهی را نشان نمی‌دهد؛ لذا، می‌توان به تکرار دوره‌های دلفی پایان داد. از سوی دیگر، مقادیر ضریب هماهنگی کندال نشان می‌دهد که در راند دوم اتفاق نظر قوی، اما در راندهای سوم و چهارم اتفاق نظر بسیار قوی بین پنالیست‌ها وجود دارد. بنابراین، مدل تأیید شده توسط خبرگان حوزه ارزشیابی برنامه درسی دوره ابتدایی به این ترتیب هست که عوامل موثر بر ارزشیابی برنامه درسی تربیت بدنی دوره ابتدایی در قالب ۹ بعد شامل (۱) عنصر هدف (شامل ۱۷ شاخص)، (۲) عنصر محتوا (شامل ۱۰ شاخص)، (۳) عنصر منابع یادگیری (شامل ۷ شاخص)، (۴) عنصر فعالیت‌های یادگیری (شامل ۴ شاخص)، (۵) عنصر روش اجرا (شامل ۷ شاخص)، (۶) عنصر روش ارزشیابی (شامل ۷ شاخص)، (۷) عنصر گروه بندی (شامل ۷ شاخص)، (۸) عنصر زمان (شامل ۴ شاخص) و (۹) عنصر فضا (شامل ۳ شاخص) می‌باشد که در جدول ۴-۱۱ قابل مشاهده می‌باشد.

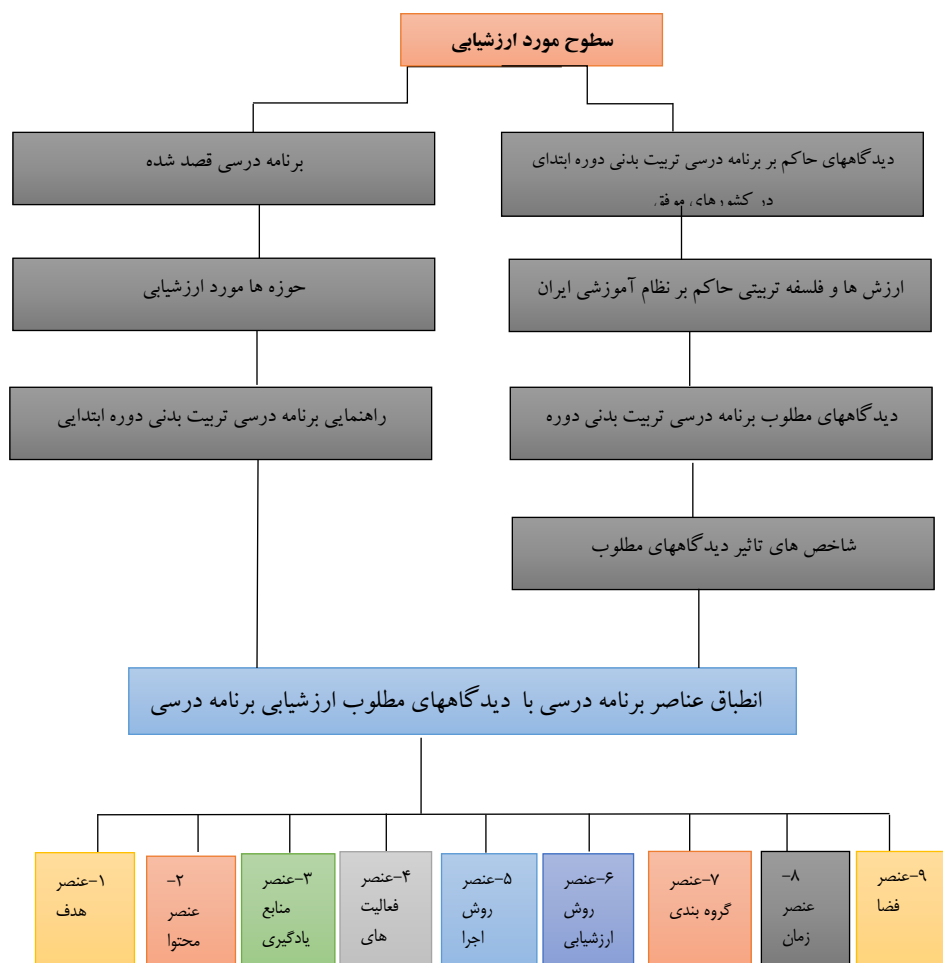
پس از طی مراحل روش دلفی و مشخص شدن شاخص‌های تحقیق توسط نخبگان در نهایت مدل ارزشیابی برنامه درسی تربیت بدنی دوره ابتدایی در این تحقیق به شرح زیر می‌باشد:

و انحراف معیار پایین‌تری در مقایسه با راند دوم برخوردار بودند، اما در مقایسه با راند سوم، تغییر ملموسی وجود ندارد. به‌طور معمول، در روش دلفی پس از چند نوبت تکمیل پرسشنامه و اصلاح آن، مدل و ابزار طراحی شده نهایی گردیده و پژوهشگر از اعتبار علمی مدل مفهومی و ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های خود اطمینان کسب می‌نماید. در این پژوهش انجام روش دلفی، پس از اتمام راند چهارم دلفی و براساس معیار اتفاق نظر پایان یافت. اما معیار دیگر به کار گرفته شده جهت اتفاق نظر گروه خبرگان، استفاده از ضریب توافق کندال یا مقیاس اتفاق نظر می‌باشد که در ذیل تشریح می‌گردد. اجماع نظر نهایی خبرگان

به منظور حفظ ارزش و اعتبار مطالعه میزان پاسخ دهی صاحب نظران در هر دور دلفی نباید کمتر از ۷۰ درصد باشد و در صورتی که میزان تغییرات امتیازات داده شده توسط صاحب‌نظران در طی دو راند متوالی کمتر از ۱۵ درصد باشد اتفاق نظر بر موضوع مورد بررسی صورت پذیرفته است. در راند چهارم نظرات هر یک از اعضا در راند قبل در اختیار سایرین قرار گرفت و مجدد از آنها خواسته شد تا هر یک از عناصر را مورد ارزیابی قرار دهند. پس از پایان این راند و دستیابی به اتفاق نظر، انجام روش دلفی با تکمیل و نهایی‌سازی مراحل و فعالیت‌های تولید محتوای آموزشی از راه دور با استفاده از بسترهای شبکه اجتماعی خاتمه یافت. علاوه بر مقایسه مقادیر میانگین و انحراف معیار، برای تعیین میزان اتفاق نظر میان اعضای پانل، از ضریب هماهنگی کندال^۱ نیز استفاده شد. ضریب هماهنگی کندال مقیاسی است برای تعیین درجه هماهنگی و موافقت میان چندین دسته رتبه مربوط به N شیئی یا فرد. مقدار ضریب هماهنگی کندال با استفاده از نرم افزار SPSS محاسبه گردید. جدول ۴-۱۰، چگونگی تفسیر مقادیر گوناگون این ضریب را نشان می‌دهد. نکته مورد توجه این است که برای پانل‌های با تعداد بیشتر از ۱۰ عضو حتی مقادیر بسیار کوچک ضریب هماهنگی کندال نیز معنادار به حساب می‌آیند.

1 Kendall's Coefficient of Concordance

جدول ۱۰: خلاصه مدل نهایی پژوهش

ردیف	مؤلفه	رتبه	زیرمؤلفه	رتبه
۱	-افزایش آگاهی دانش آموزان درباره اهمیت ورزش در زندگی دانش آموزان	۳		
۲	-تقویت روحیه مشارکت در ورزش های گروهی و تیمی	۸		
۵	-تقویت و پرورش مهارت های زندگی (فردی و اجتماعی)	۸		
۱۲	-ایجاد علاقه دایمی به حرکت و بازی و افزایش این علاقه.	۸		
۱۰	-تقویت روحیه تحرک نشاط و صمیمیت بین دانش آموزان	۳		
۷	-تقویت اعتماد به نفس و روحیه خودباوری دانش آموزان	۸		
۸	-واگرایی در دانش آموزان نسبت به انحرافات اجتماعی	۱		
۹	-تقویت روحیه مشارکت و کار گروهی در دانش آموزان	۲		
۱۴	-رشد مهارت های اساسی مانند عکس العمل، جهت گیری مکانی، حرکات موزون و حرکات تعادلی.	۳		۴
۱۳	آموزش توانایی های مربوط به شکل دهی به حرکات، آگاهی از بدن، درک مکان و هم بازی.	۳		
۱۵	-افزایش استقامت و قدرت و سرعت.	۳		
۱۶	-افزایش علاقمندی و نگرش مثبت دانش آموزان نسبت به درس تربیت بدنی-ایجاد تصویری مثبت از خود و تخمین واقعی توانایی های خود در دانش آموزان.	۸		
۱۸	-شکل دهی صحیح به فعالیت های ورزشی در تمرین بازی و مسابقه.	۸		
۳	-افزایش آگاهی دانش آموزان در خصوص بازیهای های مختلف ورزشی	۸		
۴	-تقویت روحیه الگو پذیری مثبت و پرهیز از رفتارهای ضد اجتماعی	۸		

۲۱	-ایجاد رفتار با ملاحظه در طبیعت، محیط زیست و هنگام انجام ورزش.	۸
۲۲	-مشخص و قابل آموزش بودن محتوا	۲
۲۴	-لذت بخش بودن و جذاب بودن برای دانش آموزان	۲
۲۵	-تهیه محتوا با توجه به قابلیت، ملموس بودن برای دانش آموزان	۱
۲۶	-تهیه محتوا با تأکید بر ارتقای مهارت زندگی	۲
۲۸	-تهیه محتوا با تأکید بر حل موضوعات اجتماعی، سیاسی و فردی	۶
۲۹	-مشارکت دانش آموزان، معلمان و اولیا در تدوین محتوا	۲
۳۰	-تهیه محتوا متناسب با نیازها و مقتضیات دانش آموزان شهری و روستایی	۶
۳۱	-تهیه محتوا متناسب با اهداف و ماهیت فعالیت ها ورزشی	۶
۳۳	-فیلم و انیمیشن های آموزشی	۳
۳۵	-چند رسانه های آموزشی	۱
۳۶	-اینترنت	۱
۳۷	-تلویزیون	۳
۳۸	-نرم افزارهای آموزشی	۳
۴۰	-تصویر و ترسیم و نمایشگاه های آموزشی - اسلاید های آموزشی	۳
۴۱	-نمادهای آموزشی مثل تابلوهای راهنما	۳
۴۳	-بازی و ایفای نقش توسط دانش آموزان مثل تئاتر	۱
۴۴	-طرح سوال یا مساله (ایجاد یک مشغولیت ذهنی برای دانش آموز)	۲
۴۵	-استفاده از رایانه (تهیه نرم افزار، اسلاید و چندرسانه ای توسط دانش آموز)	۳
۴۸	-معرفی منابع از جانب معلم و جستجو، گردآوری و مطالعه به وسیله دانش آموز	۴
۵۰	اجرای فعالیت ها ورزشی از طریق تکلیف دانش آموزان به طرح مسئله و ارائه راه حل (روش حل مسئله)	۲
۵۱	اجرای فعالیت ها ورزشی از طریق تکلیف دانش آموزان به انجام پژوهش (روش پروژه کلاسی)	۵
۵۳	-اجرای فعالیت ها ورزشی به صورت عملی و کار گروهی .	۲
۵۴	-اجرای فعالیت ها ورزشی با توجه به علائق، نظرات و توانایی های دانش آموزان	۱
۵۷	-تصمیم گیری در مورد شیوه های اجرایی با توجه به ماهیت فعالیت های ورزشی	۲
۵۸	-اجرای فعالیت های ورزشی به صورت مباحثه ای و طرح پرسش و پاسخ (روش سقراطی)	۵
۶۰	-اجرای فعالیت های ورزشی به صورت آزمون و خطا توسط دانش آموزان	۵
۶۲	-ارزشیابی فعالیت ها به صورت آمیخته (کمی و توصیفی)	۲
۶۳	-ارزشیابی فعالی آنها به صورت منعطف و با توجه به ماهیت فعالیت ها	۴
۶۴	-ارزشیابی فعالیت ها به صورت کیفی (ارزشیابی توصیفی)	۱
۶۶	-ارزشیابی نامحسوس و غیر مستقیم	۳
۶۹	-ارزشیابی از طریق ایجاد رقابت بین دانش آموزان	۴
۷۰	-ارزشیابی فعالیت ها به صورت کمی	۴
۷۱	-گروه بندی براساس علائق، توانایی ها و نیازهای دانش آموزان	۱
۷۲	-گروه بندی منعطف و تغییر ترکیب ۳-گروه ها در فعالیت های مختلف	۲
۷۳	-گروه بندی توأمان براساس توجه به دانش آموزان، معلم و ماهیت فعالیت ها	۲
۷۵	-حضور ناهمگن دانش آموزان در هر گروه	۴
۷۶	-گروه بندی براساس تشخیص متولیان مدرسه به ویژه معلمان	۴
۷۷	-گروه بندی ثابت وعدم تغییر ترکیب گروه ها در هر نوع فعالیت	۴
۷۸	-زمان بندی فعالیت ها به طور رسمی (مدرسه ای) و هم غیر رسمی (غیر مدرسه ای)	۱

۷۹	-زمان بندی(رسمی، نیمه رسمی، غیر رسمی یا توأمان) با توجه به ماهیت و اولویت فعالیت ها	۲
۸۰	-استفاده از زمان های غیر رسمی خارج از مدرسه	۴
۸۲	-استفاده از زمان های آزاد و غیر رسمی درون مدرسه (زمان های بین ساعات رسمی و مدرسه ای) - زمان بندی فعالیت ها در ایام تعطیلات و اوقات فراغت دانش آموزان	۲
۸۳	-تصمیم گیری در مورد فضا و مکان برنامه ها به تناسب ماهیت و مقتضیات فعالیت ها	۱
۸۴	-استفاده از مکان های خارج از مدرسه (اردوگاه ها، مکان های وابسته به تربیت بدنی و...)	۱
۸۵	-استفاده توأمان از مدرسه و مکان های خارج از مدرسه - استفاده از فضای درونی مدرسه	۳

نتیجه گیری

رقابتی،امدادها،ژیمناستیک برای افزایش آمادگی جسمانی بایدمنظورشود. توجه به اعتقادات و شرایط جامعه درتنظیم محتوای درس تربیت بدنی ازاهمیت ویژه ای برخورداراست. درتدوین تنظیم برنامه درس تربیت بدنی علایق واحتیاجات جسمی،روانی،عاطفی،اجتماعی وذهنی دانش آموزان بایددرنظرگرفته شود. ایجادانگیزه جهت تنظیم یک برنامه درس تربیت بدنی درمقطع ابتدایی ازاهمیت بالایی برخورداراست. رعایت اصول ارتباط عمودی وافقی بین مهارتهاوتجربیات حرکتی دانش آموزان مقطع ابتدایی ازاهمیت بالایی برخورداراست.

یافته های تحقیق درزمینه عامل زمان دربرنامه درسی تربیت بدنی ازدیدگاه کارشناسان نشان می دهدکه اکثراین افرادمیزان ساعت درس تربیت بدنی رانسبت به اهداف محتوی تعیین شده راکافی نمی دانند. تحقیقات باقری(۷)، فاطمه ایگدیری(۸)، لینچ (۹)، مک کنزی و لاونسبری^۲ نیزمؤیداین مطلب می باشند. باتوجه به این که درچندسال اخیردربعضی ازمنطقه استان درس تربیت بدنی به صورت سه ساعته اجرامی شدامابه دلیل کمبود معلم و... عملاساعت درس تربیت بدنی درحال حاضربه صورت دوساعته اجرامی شودکه این خوندی می تواندیکی ازدلایل سردرگمی معلمان دراین حوزه می باشد.

بر اساس نتایج مطالعه در خصوص عنصر هدف می توان پیشنهاد کرد که با تقویت روحیه مشارکت در ورزش های گروهی و تیمی، افزایش آگاهی دانش آموزان در خصوص بازیهای های مختلف ورزشی، تقویت روحیه الگو پذیری مثبت و پرهیز از رفتارهای ضد اجتماعی، تقویت و پرورش مهارت های زندگی (فردی و اجتماعی)، تقویت حس مسئولیت پذیری در دانش آموزان، تقویت روحیه مشارکت و کار گروهی در دانش آموزان، تقویت روحیه تحرک نشاط و صمیمیت بین دانش آموزان، تقویت قدرت انتخاب در دانش آموزان، ایجاد علاقه دایمی به حرکت و بازی و افزایش این علاقه، آموزش توانایی های مربوط به شکلدهی به حرکات، آگاهی از بدن، درک مکان و هم بازی، رشد مهارت های اساسی مانند عکس العمل، جهت گیری مکانی، حرکات موزون و حرکات تعادلی، افزایش استقامت و قدرت و سرعت، افزایش علاقمندی و نگرش مثبت دانش آموزان نسبت به درس تربیت

پژوهش حاضر با هدف ارائه مدلی برای ارزشیابی برنامه درسی حوزه تربیت بدنی و سلامت دوره ابتدایی انجام شده بود. نتایج نشان داد که عناصر فعالیت های یادگیری، هدف، روش اجرا، محتوا، فضا، روش ارزشیابی، زمان، گروه بندی به ترتیب بالاترین اولویت را در ارزشیابی برنامه درسی دوره ابتدایی دارد. از آنجایی که در مدارس هدف، آموزش دانش آموزان می باشد داشتن اهداف آموزشی به دلیل نبود کتاب آموزشی درس تربیت بدن یک نیاز اساسی محسوب می شود. داشتن اهداف برنامه ریزی شده در مدارس بسیار با اهمیت می باشند. بروکر (۱۱) نیز با مشارکت در تحقیقات کاربردی بیان می کند که زمان اختصاصی افته به آموزش تربیت بدنی باید افزایش یابد. همچنین از دیدگاه خبرگان، محتوای آموزشی در کیفیت بخشی درس تربیت بدنی اثر گذار است. در این زمینه داشتن کتاب که بر اساس محتوای آموزشی مورد نیاز تدوین شده باشد می تواند بسیار حیاتی باشد. در این راستا پژوهش ها نشان دادند که تدوین کتاب درسی تربیت بدنی از ضروری ترین اقدامات برای بهبود وضعیت اجرای درس تربیت بدنی می باشد. در مجموع پرداختن به مساله هدف در برنامه ریزی درسی که خود جزئی از شیوه ی نوین نظارت بر آموزش و برنامه ریزی درسی می باشد، بسیار مهم شمرده می شود. برای رفتن به سوی مرحله ای که بتوان در نهایت الگویی صحیح و یا حداقل متدهای صحیح و ناصحیح از برنامه ریزی درسی و روش تدریس مناسب ارائه داده شود. یافته های حاصل از تحقق در بعد محتوا نشان می دهد که محتوای درس تربیت بدنی دوره راهنمایی از نظر معلمان، از کیفیت بالایی برخوردار نیست به طوری که ضعیف ترین بخش محتوی را از بین سه زیرمقیاس (محتوای اعتقادی تربیتی، هم سویی محتوی با خط مشی های جامعه، تناسب محتوی با تفاوت های فردی) در زمینه توجه به محتوای تربیتی و اعتقادی ارزیابی نمودند به طوری که آن را کمتر از سطح میانگین ارزیابی نمودند. کارشناسان هم این زیرمقیاس را کمتر از میانگین ارزیابی نموده اند. جهت تنظیم محتوای درس تربیت بدنی در مقطع ابتدایی توجه به توانایی های جسمی دانش آموزان از طریق توسعه مهارت های ورزشی و اجرای بازی های تیمی و گروهی و از طریق فعالیت های

مناسی از بعد روش اجرا از برنامه درسی ترتیب بدنی دوره ابتدایی انجام داد (۱۲).

بر اساس نتایج مطالعه در خصوص عنصر روش ارزیابی می‌توان پیشنهاد کرد که با ارزشیابی فعالیت‌ها به صورت آمیخته (کمی و توصیفی)، ارزشیابی فعالی‌تها به صورت منعطف و با توجه به ماهیت فعالیت‌ها، ارزشیابی فعالیت‌ها به صورت کیفی (ارزشیابی توصیفی)، ارزشیابی عملی و براساس مشاهده عملکرد دانش‌آموزان (ارزشیابی غیر مداد و کاغذ)، ارزشیابی نامحسوس و غیر مستقیم، ارزشیابی به صورت گروهی و بر اساس عملکرد دانش‌آموزان در گروه و ارزشیابی از طریق ایجاد رقابت بین دانش‌آموزان می‌توان امیدوار بود که ارزشیابی مناسبی از بعد روش ارزیابی از برنامه درسی ترتیب بدنی دوره ابتدایی انجام داد (۱۳).

بر اساس نتایج مطالعه در خصوص عنصر گروه بندی می‌توان پیشنهاد کرد که با گروه بندی براساس علایق، توانایی‌ها و نیازهای دانش‌آموزان، گروه بندی منعطف و تغییر ترکیب گروه‌ها در فعالیت‌های مختلف، گروه بندی توأمان براساس توجه به دانش‌آموزان، معلم و ماهیت فعالیت‌ها، گروه بندی براساس ماهیت فعالیت‌ها (مثلا گروه بندی فعالیت‌های مشترک)، حضور نااهنگ دانش‌آموزان در هر گروه، گروه بندی براساس تشخیص متولیان مدرسه به ویژه معلمان و گروه بندی ثابت و عدم تغییر ترکیب گروه‌ها در هر نوع فعالیت می‌توان امیدوار بود که ارزشیابی مناسبی از بعد گروه بندی از برنامه درسی ترتیب بدنی دوره ابتدایی انجام داد.

بر اساس نتایج مطالعه در خصوص عنصر زمان می‌توان پیشنهاد کرد که با زمان بندی فعالیت‌ها به طور رسمی (مدرسه‌ای) و هم غیر رسمی (غیر مدرسه‌ای) زمان بندی (رسمی، نیمه رسمی، غیر رسمی یا توأمان) با توجه به ماهیت و اولویت فعالیت‌ها، استفاده از زمان‌های غیر رسمی خارج از مدرسه و قرار گرفتن فعالیت‌ها در زمان رسمی آموزش می‌توان امیدوار بود که ارزشیابی مناسبی از بعد زمان از برنامه درسی ترتیب بدنی دوره ابتدایی انجام داد.

بر اساس نتایج مطالعه در خصوص عنصر فضا می‌توان پیشنهاد کرد که با تصمیم‌گیری در مورد فضا و مکان برنامه‌ها به تناسب ماهیت و مقتضیات فعالیت‌ها، استفاده از مکان‌های خارج از مدرسه (اردوگاه‌ها، مکان‌های وابسته به تربیت بدنی و...) و استفاده توأمان از مدرسه و مکان‌های خارج از مدرسه - استفاده از فضای درونی مدرسه می‌توان امیدوار بود که ارزشیابی مناسبی از بعد فضا از برنامه درسی ترتیب بدنی دوره ابتدایی انجام داد.

بدنی، ایجاد تصویری مثبت از خود و تخمین واقعی توانایی‌های خود در دانش‌آموزان، شکل‌دهی صحیح به فعالیت‌های ورزشی در تمرین بازی و مسابقه، قادر ساختن دانش‌آموزان به شکل‌دهی فعال به فعالیت ورزشی در مدرسه و زندگی و ایجاد رفتار با ملاحظه در طبیعت، محیط زیست و هنگام انجام ورزش می‌توان امیدوار بود که ارزشیابی مناسبی از بعد هدف از برنامه درسی ترتیب بدنی دوره ابتدایی انجام داد.

بر اساس نتایج مطالعه در خصوص عنصر محتوا می‌توان پیشنهاد کرد که با مشخص و قابل آموزش بودن محتوا، تهیه محتوا با توجه به قابلیت، لذت بخش بودن و جذاب بودن برای دانش‌آموزان، تهیه محتوا با توجه به قابلیت، ملموس بودن برای دانش‌آموزان، تهیه محتوا با تأکید بر ارتقای مهارت زندگی، تهیه محتوا با توجه به شرایط غیر رسمی (عدم محدودیت به کلاس درس)، تهیه محتوا با تأکید بر حل موضوعات اجتماعی، سیاسی و فردی، تهیه محتوا متناسب با نیازها و مقتضیات دانش‌آموزان شهری و روستایی، تهیه محتوا متناسب با اهداف و ماهیت فعالیت‌ها ورزشی و تهیه محتوا با تأکید بر موضوعات می‌توان امیدوار بود که ارزشیابی مناسبی از بعد محتوا از برنامه درسی ترتیب بدنی دوره ابتدایی انجام داد.

بر اساس نتایج مطالعه در خصوص عنصر منابع یادگیری می‌توان پیشنهاد کرد که با بازی‌های رایانه‌ای آموزشی، چند رسانه‌های آموزشی، اینترنت، تلویزیون، نرم افزارهای آموزشی، ادبیات نوشتاری (کتاب، مجله و...) و تصویر و ترسیم و نمایشگاه‌های آموزشی - اسلاید‌های آموزشی می‌توان امیدوار بود که ارزشیابی مناسبی از بعد منابع یادگیری از برنامه درسی ترتیب بدنی دوره ابتدایی انجام داد.

بر اساس نتایج مطالعه در خصوص عنصر فعالیت‌های یادگیری می‌توان پیشنهاد کرد که با بازی و ایفای نقش توسط دانش‌آموزان مثل تئاتر، نمایشنامه نویسی، مقاله نویسی و تهیه مجله توسط دانش‌آموز، معرفی منابع از جانب معلم و جستجو، گردآوری و مطالعه به وسیله دانش‌آموز و تهیه روزنامه دیواری توسط دانش‌آموزان می‌توان امیدوار بود که ارزشیابی مناسبی از بعد فعالیت‌های یادگیری از برنامه درسی ترتیب بدنی دوره ابتدایی انجام داد.

بر اساس نتایج مطالعه در خصوص عنصر روش اجرا می‌توان پیشنهاد کرد که با اجرای فعالیت‌ها ورزشی به صورت گروهی و جلب مشارکت و مشورت دانش‌آموزان (روش مشارکتی)، اجرای فعالیت‌ها ورزشی از طریق عاملیت و فعال نمودن دانش‌آموزان (روش فعال)، اجرای فعالیت‌ها ورزشی با توجه به علایق، نظرات و توانایی‌های دانش‌آموزان، تصمیم‌گیری در مورد شیوه‌های اجرایی با توجه به ماهیت فعالیت‌های ورزشی، اجرای فعالیت‌های ورزشی به صورت مباحثه‌ای و طرح پرسش و پاسخ (روش سقراطی)، اجرا به صورت داوطلبانه و اختیاری بودن شرکت در فعالیت‌های ورزشی، اجرای فعالیت‌های ورزشی به صورت آزمون و خطا توسط دانش‌آموزان می‌توان امیدوار بود که ارزشیابی

References

1. Tyler, Ralph (1949). Principles of curriculum planning, translated by Ali Taghipour Zahir, 2009. Tehran: Ad Publications.
2. Hall, G.E. (2014), Implementing Change: Patterns, Principles and Potholes.
3. Lippe, M., Jones, T., Becker, H., & Carter, P. (2017), Student preparation to care for dying patients: Assessing outcomes across a curriculum, *Journal of Nursing Education*, 56 (10). 633-637.
4. Fathi Vajargah (1397), Design and validation of a model for modifying and revising the humanities curricula of universities and higher education institutions in Iran, Research Institute for Cultural Studies (research project).
5. Physical Education Curriculum Guide for Primary School (2007). Physical Education Curriculum Planning Group, Research and Educational Planning Organization of the Ministry of Education.
6. Oliver, Kimberly L., Oesterreich, Carla & Aranda, Raquel (2015), Where do I go from here? Learning to become activist teachers through a community of practice, *Physical Education and Sport Pedagogy*.
7. Baqeri Majd, Mohammad Baqir (1397). Adaptation of the physical education curriculum intended, implemented, obtained in the fifth grade of elementary school in Birjand.
8. Igdari, Fatemeh (2017). A comparative study of the status of general physical education courses 1 and 2 in Iran's higher education with selected countries, Master, Payame Noor.
9. Lynch, T. J. (2015). International Council for Health, Physical Education, Recreation, Sport and Dance (ICHPER-SD): partnering ACHPER.
10. McKenzie, T. L., & Lounsbury, M. A. (2009). School physical education: The pill not taken. *American Journal of Lifestyle Medicine*, 3 (3), 219-225.
11. Brooker, Roos & macdonald, Doun, (2015) .mapping physical Education in the reform Agendafor Australian Education.
12. America, S. H. A. P. E., Couturier, L., Chepko, S., & Holt, S. A. (2014). National standards & grade-level outcomes for K-12 physical education. *Human Kinetics*.
13. Hardman, K.and marshall, J. (2000). Worwide survey of the state and status of school physical education summary of finding European physical education review, 6 (3) .pp.203-229.